

új magyar szó

12 oldal
Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
33. (1098.) szám**BNR- valutaárfolyamok**

	1 euró	4,1137 ▼
	1 amerikai dollár	3,0128 ▼
	100 magyar forint	1,5139 ▼

Aktuális

2

Rasszizmussal vádolják Baconschit

Rasszizmussal vádolja és nyílt levélben lemondásra szólította fel tegnap több hazai emberjogi szervezet Teodor Baconschi külügyminisztert. A román diplomácia vezetőjét egy múlt héten elhangzott kijelentése miatt marasztalják el.

Gazdaság

6

A Valutaalap kezében

Növelné a befektetők bizalmát, ha Magyarországhoz hasonlóan Románia is lemondana az IMF-hitel további részleteiről – mondta az ÚMSZ-nek Darvas Zsolt, az Európai Bizottság kelet-közép-európai szakértője Brüsszelben.

Kultúra

8

Mese lett a mese vége

Berecz András volt a díszvendége a hét fő este gálában csúcsozó Benedek Elek mesemondó versenynek, amelyet a Székelyudvarhelyi Művelődési Ház szervezett. A mesemondóval előadása előtt arról beszélgettünk, hogy minden generáció megtalálja a számára legmegfelelőbb mesét.

Vezércikk

3

Az Iliescu-paradoxon

Iliescu paradoxona: egy erősen korlátolt világban ő jelentette a nyitottságot, egy nyitott világban ő maga alakult át korlátoltá. Nem értette meg, hogy emberközpontú kommunizmus nem létezik, ha a központosított és parancsuralmi képződményből kihúznak egy téglát,

Székedi Ferenc

az nem átalakul, hanem összeomlik, nehezen tudta elképzelni, hogy a demokratikus berendezkedésben nemhogy a munkásosztály (a bányászok), hanem egyik társadalmi réteg sem osztagathatja az igazságot. ▶

Szentpál és a romák

Tanár-, illetve rendőrvérséki botrány tört ki a Maros megyei Kerelőszentpálon**A kerelőszentpáliak szerint ők tiszteletben tartják a cigányok jogait, még a helységnevtábla is háromnyelvű: román, magyar és roma**

Fotó: Antal Erika

Az országos figyelem középpontjába került hirtelen a Marosvásárhelytől néhány kilométerre fekvő Kerelőszentpál: a múlt hét végén egy kollégáját verte meg az egyik helybéli pedagógus az iskola folyosóján, hétfőn ugyanitt az ügyében eljáró rendőrrel keveredett tettelegességgig fajuló konfliktusba. A román szakos tanári diplomával rendelkező elkövető azt nyilatkozta: a többségében romák lakta faluban roma származása miatt éri súlyos diszkrimináció. Haller István romaszakértő, az Országos Diszkriminációellenes Tanács (CNCD) tagja szerint nem etnikai konfliktus, ami Kerelőszentpálon történt. **7. oldal ▶**

Kormány siker az alsóházban

Cs. P. T.

▶ A kormányprogramban szereplő jogszabályok – köztük a kisebbségi törvény – elfogadását is segítheti az a házszabály-módosítás, amelyet tegnap szavazott meg a képviselőház plénuma – erősítette meg lapunknak több RMDSZ-es politikus. A határozat a jelenlegi legtöbb 33-ról legtöbb 35-re bővíti a szakbizottságok taglétszámát, így helyet szorít a testületekben a függetleneknek is. Mint ismert, a függetlenek az ellenzéki pártokból léptek ki, s a kormányt támogatják. „Így az erőviszonyok a szakbizottságban a kormány javára billenhetnek” – mondta tegnap az ÚMSZ-nek Olosz Gergely RMDSZ-frakcióvezető. **Folytatása a 3. oldalon ▶**

Szekusokat fedett fel Tőkés

▶ Százötvenkét szekuslistát tett közzé tegnap Tőkés László EP-képviselő. A volt református püspök szerint a leleplezett tit-

kosszolgálati feladata az volt, hogy a református egyház papjait és a velük kapcsolatban álló személyeket megfigyeljék.

3. oldal ▶**Tőkés László volt református püspök és Szabó László unitárius lelkész**

Román–magyar „jogsimaffia”

ÚMSZ

▶ Több ezer euróért szereztek törvénytelen módon vezetői jogosítványt román állampolgárok Magyarországon. A kolozsvári ügyészség a napokban indított nyomozást az Erdély-szerte működő maffiahálózat felgöngyölítése érdekében, több száz embert érinthet a frissen ki-robant jogosítványbotrány. A gyanú szerint hivatásos tolmácsok töltötték ki a pályázók helyett a vizsgalapokat, de nemcsak nyelvi segítséget nyújtottak, hanem a helyes megoldást is beírták az írni és olvasni sem tudó pályázók helyett. A Hajdú-Bihar megyei hatóságok lapunktól értesültek a régióban történt visszaélésekről. **7. oldal ▶**

Röviden

Albert Álmos pert nyert Románia ellen

A strasbourgi székhelyű Emberi Jogok Európai Bírósága 6755 eurót ítelt meg Albert Álmosnak, abban a perben, amelyet a volt sepsiszentgyörgyi polgármester indított Románia ellen. A jelenlegi szenátor hét évvel ezelőtt azért perelte be az államot, mert a Kovászna megyei prefektúra százezer lejes büntetést szabott ki ellene a polgármesteri hivatal tornyára kihelyezett román zászló eltávolítása és magyar nyelvű feljegyzés papír használata miatt. Albert Álmos arra hivatkozva támadta meg a büntetés kiszabását, hogy a felvett jegyzőkönyvben nem szerepelt a szabálysértő tett elkövetésének dátuma. A sepsiszentgyörgyi törvényszék elfogadta a várossatyá fellebbezését, a Bákói Bíróság elutasítása után fordult az Emberi Jogok Európai Bíróságához.

Nagy Józsefet kinevezték a környezetvédelmi ügynökség élére

Emil Boc miniszterelnök aláírta Nagy József kinevezését az Országos Környezetvédelmi Ügynökség elnöki tisztségébe, államtitkári rangban. Az ügynökség a Környezetvédelmi Minisztérium alárendeltje. A kinevezés tegnap jelent meg a Hivatalos Közlönyben.

Egy norvég tudós kantonokra osztaná Koszovót

Svájci mintára Koszovó kantonokra való felosztását javasolta egy norvég kutató. Egy ilyen megoldás minden szereplőnek, az albán többségnek és a szerb kisebbségnek is egyaránt elfogadható volna – mondta Johan Galtung békekutató a *Politika* című belgrádi lapnak. A kantonok zöme albán lenne, de legalább három szerb is lehetne közöttük, kettő Észak-Koszovóban, egy pedig a főváros, Pristina körzetében. A norvég kutató szerint ötven éven belül létrejöhethet Szerbia, Koszovó és Albánia konföderációja, és vagy mind a három ország tagja lesz az Európai Uniónak – mint a Benelux-országok – vagy a skandináv államokhoz hasonlóan egyik-másik nem lép be az integrációs szervezetbe. Koszovó ma ünnepli a függetlenség egyoldalú kikiáltásának második évfordulóját.

Szerbiában is megszűnik a sorkatonaság

A jövő év végéig megszűnik a kötelező sorkatonai szolgálat Szerbiában, jelentette be Borisz Tadic szerb elnök. 2011-ig „teljesen professzionális” lesz a szerb haderő. A 38 ezer fős szerb hadsereg professzionális haderővé való átalakítása már 2001-ben – tehát már Szlobodan Milosevics volt jugoszláv elnök hatalmának megdöntése után néhány hónappal – megkezdődött. Azóta egy sor változtatást hajtottak végre, de a kötelező sorkatonai szolgálatot még nem szüntették meg. A törvény értelmében minden szerb állampolgárságú fiatalnak, aki betölti a 18. életévét, teljesítenie kell a hat hónap katonai szolgálatot.

Elfogták a tálibok katonai parancsnokát

Abdul Gani Baradar mollát a pakisztáni és az amerikai titkosszolgálat közös akciójával Pakisztánban fogták el pár napja. Egyelőre nem sok részletet tudni a titkos hadműveletről, amelynek során elfogták a tálibok második számú vezetőjét. Az amerikai lapok szerint a Mohamed Omár molla utáni legfőbb vezetőt a dél-pakisztáni Karacsiban fogták el valószínűleg múlt csütörtökön, de a hírt biztonsági okokból csak most hozták nyilvánosságra. A férfit a pakisztáni és az amerikai titkosszolgálat együttműködésének köszönhetően tartóztatták le. Az amerikai sajtó szerint Baradar egyelőre pakisztáni fogságban van. A molla az eddigi legmagasabb rangú tálib, aki az amerikaiak kezére került.

Rasszizmussal vádolják Baconschit

Cs. P. T.

Rasszizmussal vádolja, és nyílt levélben lemondásra szólította fel tegnap több hazai emberjogi szervezet Teodor Baconschi külügyminisztert. A román diplomácia vezetőjét egy múlt heti kijelentése miatt marasztalják el. Baconschi február 11-én, Pierre Lellouche francia külügyi államtitkárral tartott találkozója után, a Franciaországban bűncselekményeket elkövető román állampolgárokról szólva állatolag azt mondta: „egyes romániai közösségekben, elsősorban a roma etnikumú román állampolgárok köré-

ben fiziológiai, természetileg adott gond a bűnözés”. A civil szervezetek – köztük a Jogi Erőforrások Központja és a Romániai Romák Polgári Szövetsége – tiltakozó levélükben megállapítják: a miniszter nyilatkozatában a bűncselekményt a bűnelkövető etnikumával társította. „Mi több, Teodor Baconschi biológiai okokkal magyarázza ezt az összefüggést. Ilyen típusú magyarázatokat legutóbb náci alkalmatnak Németországban a holokauszt indoklásaként” – érvelnek az aláírók.

A külügyminiszter tegnap közleményben reagált a civil szerve-

zetek levelére. Eszerint Teodor Baconschi határozottan elutasítja a rasszizmus vádját. „A bűncselekményeknek semmi köze nincs a bűnelkövetők etnikumához” – szögezte le a szóvivője révén a román diplomácia vezetője, aki szerint a jogvédők félreértelmezték múlt heti kijelentését. „A miniszter a «természetes» kifejezés alatt azt értette, hogy bármely közösség esetében lehet természetes bűnözési rátáról beszélni. A tárcavezető nem állította azt, hogy a külföldön élő román közösségekben nagyobb a bűnözési ráta, mint más bevándorlók közösségében” – pontosított a tárcá. ◀

Pierre Lellouche francia külügyi államtitkár és Teodor Baconschi külügyminiszter az ominózus sajtótájékoztatóon. Fotó: mae.ro

ANI-panasz Olosz ellen

Cs. P. T.

A képviselőház jogi bizottsága előtt készült tisztázni Olosz Gergely, az RMDSZ képviselőházi frakcióvezetője az Országos Feddhetetlenségi Ügynökség (ANI) által megállapított állítólagos múltbeli és jelenlegi összeférhetetlenségeit. A közjogi méltóságok vagyonnyilatkozatait és gazdasági érdekeltségeikről szóló nyilatkozatait ellenőrző intézmény tegnap arról tájékoztatta a képviselőház vezetőségét, hogy Olosz Gergely 2007. május 29. és június 14. között egyidejűleg töltötte be az Országos Energiaár-szabályozó Ügynökség elnöki és az Országos Urántársaság ügyvezetői tisztségét; az ANI azt is kifogásolja, hogy a képviselő jelenlegi parlamenti megbízatása mellett a Biolact termelőszövetkezet ügyvezetői teendőit is ellátja. „En magam kértem, hogy a panaszt a jogi bizottság előtt tisztázhassam, mert nem igaz, amit az ANI megállapított rólam. A Biolactnak ugyanis nem vagyok az ügyvezetője. Ráadásul a Biolact nem gazdasági társaság, hanem mezőgazdasági társulás, és így nem esik az összeférhetlenségi törvény hatálya alá” – mondta lapunknak Olosz Gergely. Mint mondta, az ANI képviselőháznak küldött értesítőjét tegnap kaptá kézbe. ◀

„Duna Nyilatkozat” Bécsben

ÚMSZ

A Duna vízgyűjtőterületén lévő erőforrások környezettudatos felhasználásáról szóló „Duna Nyilatkozat” elfogadásával jelentős előrelépés történt a Duna és mellékfolyói környezetvédelmének javításában az ICPDR (Nemzetközi Duna-védelmi Bizottság) által Bécsben szervezett tegnapi miniszteri tanácskozáson – áll az ENSZ Információs Szolgálat (UNIS) MTI-hez eljuttatott közleményében. A találkozón a román kormányt Borbély László környezetvédelmi tárcavezető képviselte.

A Duna vízgyűjtő területének országaiból (Ausztria, Bosznia-Hercegovina, Bulgária, Horvátország, Csehország, Németország, Magyarország, Montenegró, Moldova, Románia, Szerbia, Szlovákia, Szlovénia, Ukrajna) érkezett miniszterek, valamint az Európai Bizottság képviselői és vizigazgatásért felelős szakértők ütemtervben rögzítették a tennivalókat. Az ütemterv körvonalazza a Duna és mellékfolyói környezeti tényezőinek javítására bevezetendő intézkedéseket 2015-ig. Az intézkedések között szerepel a településekről és a mezőgazdaságból származó természeti és természetszerű szennyezés visszafogása, az emberi tevékenység káros hatásainak megfékezése, például hallépcsők építésével, foszfátmentes mosószeres bevezetésével és a

véletlen szennyezésekre vonatkozó hathatós kockázatsökkentéssel. A terv magában foglalja a lápvídek védelmére és újbóli összeköttetésre irányuló intézkedéseket, és megfelel az uniós Víz Keretirányelv főbb elvárásainak – áll a közleményben.

A miniszteri találkozón elfogadták a 17 részvízgyűjtőre vonatkozó árvízi akcióterveket is. Ezek a tervek – amelyek az ICPDR Fenntartható Árvízkezelési Programjának keretében dolgoztak ki – több száz konkrét intézkedést tartalmaznak, köztük a lápok újbóli betelepítését, természetes gátak kialakítását, a töltések továbbfejlesztését, a riadó- és előrejelző-rendszerek tökéletesítését.

A Természetvédelmi Világalap (WWF) a hajózási útvonalak környezetkímélő alakítását szorgal-

Borbély László miniszter. Fotó: archiv

Törvénytörő testszenekerek?

Hírösszefoglaló

Törvénytörő lehet azoknak az új biztonsági átvilágító berendezéseknek a repülőtéri alkalmazása, amelyek gyakorlatilag a ruha alá „látva” alkotnak képet az emberi testről – erre egy brit jogvédő szervezet, az Esélyegyenlőségi és Emberi Jogi Bizottság (EHRC) figyelmeztette tegnap a brit kormányt. Nagy-Britanniában eddig a londoni Heathrow-n, illetve a manchesteri nemzetközi repülőtérén állítottak üzembe ilyen berendezéseket, egyelőre kísérleti, de kötelező jelleggel. Azoknak az utasoknak, akiket a biztonsági személyzet erre felszólít, alá kell vetniük magukat az átvilágításnak. Ha erre nem hajlandóak, nem szállhatnak fel járatukra. Az EHRC érvelése szerint azonban ez a módszer törvénytörő lehet, mivel nincsenek átlátható irányelvek arra, hogy az utasokat milyen ismérvek alapján jelöljék ki az ilyen jellegű biztonsági szűrésre. Ebben a helyzetben nem lehetséges annak ellenőrzése, hogy a testszenekeres vizsgálatra felszólított utasokat nem etnikai hovatartozásuk, vallásuk, nemük, koruk, szexuális irányultságuk vagy esetleges fogyatékoságaik alapján választják-e ki – áll a szakértőnek küldött levélben. A bizottság szerint „nagyon valószínű”, hogy a vallási jellegű öltözet, az úti cél, az állampolgárság vagy a nemzeti eredet is – közvetve vagy közvetlenül – törvénytörő módon vezet az ellenőrzés során. A közlekedési minisztérium keddi válaszában azonban leszögezte: egyértelmű előírás, hogy a vizsgálatra felszólított utasokat nem személyes jellemzőik alapján választják ki. ◀

Iliescu háttérbe vonul

M. Á. Zs.

▶ Ion Iliescu volt államfő, a Szociáldemokrata Párt (PSD) tiszteletbeli elnöke tegnap bejelentette lemondását minden pártbeli tisztségéről. A 80 éves politikus az utóbbi időben több alkalommal is kritizálta a PSD jelenlegi vezetését a szombati tisztújító kongresszus előkészítése miatt. Iliescu szerint rossz irányváltást jelent Mircea Geoană pártelnök javaslata, miszerint nem külön kell majd voksolni a vezetőségi tagokra, hanem egységes elnöki stábot választanak. Álláspontja szerint ez káros, mivel ahelyett, hogy minden tisztségre kiválasztanák a legmegfelelőbb embert, minden elnökjelölt mellé oda-csapcsolják a csapatát is. Ezt

azért tartja veszélyesnek, mert így nem egyének, hanem csoportok vetélkedése zajlik, ez pedig végzetes szakadáshoz vezethet. Iliescu közölte, lehet, hogy már a kongresszuson sem vesz részt, ugyanakkor úgy vélte, a kongresszus még módosíthatja az elnökválasztás kritériumait. Ion Iliescu alapítóként évekig volt a párt elnöke, 1990–1996 és 2000–2004 között pedig az államfői feladatokat is ellátta. A 2005-ös PSD-s elnökválasztáson alulmaradt Geoanával szemben, 2006 óta Geoană javaslatára a PSD tiszteletbeli elnöke.

Átrendező erőviszonyok?

A PSD doyenjének bejelentése várhatóan hatással lesz a soron következő tisztújító kongresszus-

ra is. Mircea Geoană pártelnök jobb kezének számító Liviu Dragnea pártfőtitkár máris úgy nyilatkozott, hogy már nem támogatja a csapatban való indulás ötletét, szerinte is ki kell ezt itatni, mert magában hordozza a pártszakadás veszélyét. A hétfőn visszalépett Adrian Năstase saját döntésének igazolását látta Iliescu visszalépésében, ugyanis „egyes párttagok találkozája az éjszaka leple alatt” nem szolgálhat a PSD irányváltásának alapjául. „(Iliescut) nagyon érzékenyen érintette, hogy a hétfői végrehajtó tanács több olyan, az alapszabályzatot módosító javaslatot blokkoltak, amelyekre szükség lett volna a gyanakvásuktól mentes kongresszus megszervezése érdekében” – mondta el Năstase.

Geoană „csábítja” ellenfeleit

Mircea Geoană jelenlegi PSD-elnök több ellenfelének is felajánlotta a szombaton létrehozandó első alelnöki tisztséget. Elsőként Adrian Năstasét próbálta a maga oldalára állítani, majd Victor Ponta, az elnökválasztási harcban hétfőn bekapcsolódott fiatal politikus jelentette be: Geoană neki is felajánlotta a tisztséget. A pártelnök később maga szögezte le, erős első alelnököt akar stábjába, ezért Ponta mellett a tisztség betöltésére Cristian Diaconescu volt külügyminiszter – szinten elnökjelölt – is alkalmas lenne.

Csalódottságában tette?

Mircea Ionescu Quintus, a Nemzeti Liberális Párt tiszteletbeli elnöke szerint Iliescu háttérbe vonulása azzal a csalódottsággal magyarázható, amelyet amiatt érez, hogy az általa alapított alakulat egy neki nem tetsző irányt vett. „Valószínűleg észlelte, hogy a dolgok egyre rosszabbra fordulnak, és nem akar részese lenni a kudarnak. Kissé kivülálló maradt a különböző csapatok harcában és Năstase visszavonulásával elvesztette legközelebbi szövetségését is” – értékelte Iliescu döntését a román politika másik doyenje. Hozzátette: ez a lépés súlyosan érinti majd a PSD megítélését, ugyanis a szociáldemokrata szavazók jelentős része Iliescu miatt tartott ki éveken keresztül. Cristian Părvulescu politikai elemző szerint a volt államfő jól választotta meg bejelentése időpontját, amely jelentősen segíti Mircea Geoană ellenfeleit. „Nemsokára betölti 80. életévét, eljátszotta szerepét az ország és a PSD történelmében” – mondta Părvulescu. ◀

Az Iliescu-paradoxon

Persze idézhetett volna bárki mástól is: Marxtól, Lenin-től, Sartre-től, Gorbacsov-tól, természettudósoktól és a műszaki tudományok művelőitől, hiszen az egykori kommunista pártfunkcionárius a vízügyi és

könyvkiadói igazgatóságokon át Románia elnökségéig ugyancsak változatosan kanyargott az életútja. De Ion Iliescu Lessing-szavakat választott internetes naplójának vezérmotatóul: az ember legnemesebb foglalatossága maga az ember.

Persze, nem ő az egyetlen, aki értékelt a tizennyolcadik századi nagy német drámaíró, esztéta és filozófus munkásságát, hiszen annak idején a magyar irodalom nagyjai, Kölcsey, Bajza, Vörösmarty is sokat tanulak tőle, akárcsak klasszikus román író- és költőtársai. Ez a mondat azonban nem véletlen, és alighanem rávilágít Ion Iliescu egész gondolkodásmódjára: mindenekeztől ő az az ember, aki képes kellő mélységgel és megfelelő árnyaltsággal elemezni a különböző társadalmi-folyamatokat.

Nem kétséges, eurokommunista felfogása sokat segített abban, hogy az 1989-es drámai napok után Romániában viszonylag hamar kezdődjön meg a társadalomátalakítás (többpártrendszer, parlamenti berendezkedés, a piacgazdaság elindítása), az általa jól ismert Római Klub gondolatai ma is visszahangoznak, amikor társadalom- és gazdaságfejlesztésről, a velük összefüggő természet- és környezetvédelemről beszél, mint ahogyan a múlt század hetvenes-nyolcvanas éveiben Mircea Malițăval, Valter Romannal és másokkal együtt ott volt azoknak a bukaresti értelmiségieknek a sorában, akik valamennyire ismerték az éppen sarjadt információs technológiákat, a globalizálódást és a fogyasztói társadalmat. Még akkor is, amikor itthon éppen üresen tátongott minden polc. Iliescu paradoxona: egy erősen korlátozott világban ő jelentette a nyitottságot, egy nyitott világban ő maga alakult át korlátozottá.

Nem értette meg, hogy emberközponitú kommunizmus nem létezik, ha a központosított és parancsuralmi képződményből kihúznak egy téglát, az nem átalakul, hanem összeomlik, nehezen tudta elképzelni, hogy a demokratikus berendezkedésben nemhogy a munkásosztály (a bányászok), hanem egyik társadalmi réteg sem osztagathatja az igazságot, nemzetföltésében és nemzetiségektől való féltésében a minden állampolgár számára egyenlő jogérvényesítésben nem mert a felszín alá hatolni, és akkor rettegett a királyságtól, amikor majd mindenki számára egyértelmű volt, hogy a király jövés-menése már nem is oszt és nem is szoroz a köztársasági berendezkedésben.

Kétségtelen: a korrupciómentes, magát mindvégig elkötelezett baloldalinak tartó Iliescu, más elnöktársaitól eltérően, megmaradt a román történelemben. Mindaddig azonban még bőven lesz alkalma megírni a blogjában, hogy pártjának populista utódai hogyan osztagatják szoban a pénzt a népeknek, és hogyan gyűjtik maguknak – a gyakorlatban.

Ion Iliescu, a Szociáldemokrata Párt tiszteletbeli elnöke (balra) elereszti Mircea Geoană kezét

Fotó: Szávuj Attila

Kormány siker az alsóházban

Folytatás az 1. oldalról

Tájékoztatója szerint a testületekben már korábban sajátos helyzet alakult ki a függetlenek megjelenésével. „A különböző szakbizottságok függetlenek által betöltött helyeire korábbi pártjaik – joggal – igényt tartottak. Am mivel már nem tartoztak egyetlen alakulathoz sem, nem is hívhatták vissza őket a testületből. Ezt a dilemmát oldottuk fel a házszabály módosításával” – magyarázta a frakcióvezető. Olosz szerint így „a kecske is jóllakott és a káposzta is megmaradt”. A politikus azonban úgy véli: korai lenne még arról beszélni, hogy a tegnapi határozat alapján a kormányzati erő valamennyi bizottságban felülkerekedtek. „Meg kell várnunk, hogy alakul a testületek összetétele a módosítás révén” – jelentette ki.

Hasonlóan óvatosan optimista Seres Dénes, a házbizottság RMDSZ-es tagja is. Mint ismert, e testület feladata napirendre tűzni a kisebbségi törvény vitáját, amely a képviselőház szakbizottságaiban akadt el. „Meg kell várnunk, hogy a módosítás nyomán miként alakulnak az erőviszonyok. A kormánykoalíció addig nem is javasolná napirendi pontnak a kisebbségi törvényt, amíg ez a kérdés nem tisztázódik” –

mondta Seres. A politikus nem zárja ki, hogy a kisebbségi törvény támogatókra lel az ellenzéki pártokban is. „A liberálisok és a szociáldemokraták jelenleg kongresszusra készülnek, politikusaik emiatt hajlamosabbak a nacionalista kirohanásokra. Megvárjuk a tisztújítást a két pártban, utána már cselekedhetünk” – jelentette ki a képviselőház háznapja.

Az RMDSZ és a Demokrata-Liberális Párt (PD-L) addig is egyeztetni készül a kisebbségi törvény tervezetéről. „Várjuk a koalíciós partnert, hogy álljon elő kifogásainak listájával. Abban már elvi egyezés született köztünk, hogy a törvény vitáját ott folytatjuk, ahol abbahagytuk, azaz az oktatási fejezet végénél. A szöveg egyeztetésénél a Venecei Bizottság ajánlásait tartjuk irányadónak” – tájékoztatta lapunkat Márton Árpád képviselő, aki az RMDSZ megbízásából Varga Attila kollégájával együtt egyeztet a PD-L honatyákkal a törvény szövegéről.

Márton Árpád nem rejtette véka alá: a román pártok számára a törvény legkényesebb fejezete a Kulturális Autonómia Tanácsról szóló. „Várhatóan a koalíciós partnerrel is erről vitázunk majd a legtöbbit” – mondta a politikus. ◀

Szekusokat fedett fel Tőkés

ÚMSZ

▶ Nyilvánosságra hozta tegnap az egykori Szekuritáté református papokat megfigyelő tiszteinek névsorát Tőkés László romániai európai parlamenti képviselő, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület (KREK) volt püspöke. Az EP-képviselő és családja megfigyelési aktájából származó adatok szerint összesen 152 szekustisztet azonosítottak, akik a református egyház papjait és a velük kapcsolatban álló személyeket figyelték meg, illetve szervezték be. A lista 99 tiszttel tartalmazza, akik a román átvilágító bizottság szerint többnyire az erdélyi megyékben figyelték a református egyház tevékenységét. „Közülük néhányan időközben valószínűleg elhunytak, nagy részük nyugdíjba vonult és kiemelt nyugdíjat élvez, vagyis a romániai öregségi átlagjáródnak a többszörösét kapja” – hangsúlyozta Tőkés, hozzátéve: valószínű, hogy a listán szereplő tisztek egy része ma is aktív, és a Román Hírszerző Szolgálatnál (SRI) tevékenykedik.

Az EP-képviselő Nagyváradon tartott sajtótájékoztatóján ismét a romániai egyházak átvilágítását szorgalmazta. Kifogásolta, hogy a Szekuritáté Irattárát Vizsgáló Tanács (CNSAS) munkája ellehetetlenült az elmúlt évben, mivel

jelentősen csorbították hatáskörét. Tőkés bírálta a román ortodox egyházat is, amely „az államhatárolmal egyetértésben hátráltatja a titkosszolgálati múlt feltárását”. Úgy vélte, hogy a romániai református egyházban váltakozó intenzitással halad a titkosszolgálati múlt feltárása. Emlékeztetett arra, hogy mind az Erdélyi Református Egyházkerület, mind a KREK igazgatótanácsa létrehozta egyházkerületi átvilágító bizottságait. Tőkés örömmel nyugtázta, hogy a reformátusoknak a múlt tisztázására irányuló szándékai találkoztak a romániai magyar protestáns testvéregyházak törekvéseivel, így az erdélyi unitárius és a romániai evangélikus-lutheránus egyházakkal együtt életre hívták az egyházközi Szakmai Egyeztető Fórumot. A testület kezdeményezője, Szabó László unitárius lelkész az 1999-ben elfogadott átvilágítási törvény „kiherélése” fölött sajnálkozott. Mint mondta, jelen pillanatban ott tartunk, hogy csak az egyházi vezetők kifejezett kérésére lehet átvilágítani az egyházi embereket – és ebben sajnálatos módon a román ortodox egyháznak nagy felelőssége van, ugyanakkor a magyar történelmi egyházak tisztségviselői között is találhatunk olyanokat, akik haszonélvezői a törvény gyengítésének. ◀

Román lapszemle

Amellett, hogy mintegy tíz százalékkal csökkentik a Dacia-Renault éves forgalmát, a Kínában, Bulgáriában, illetve Törökországban hamisított autóalkatrészek több súlyos balesetért is okolhatóak – állítja a francia tulajdonú gépkocsigyártó szakemberei. (Románia liberál) ▶ Közveszélyesek a Román Államvasutak (CFR) szerelvényei. A több évtizedes, kiöregedett járműpark hatvan százaléka ócskavas-telepre való – mintegy háromezer vagonból mindössze kilencszáz biztosít civilizált utazást. (Jurnalul Național) ▶ A pénzügyminisztérium legújabb rendelete értelmében, a csempészet visszaszorítása érdekében tilos lesz alkoholt és cigarettát árusítani duty-free boltokban. (Capital)

Régiósorvasztás etnikai alapon

A jelenlegi fejlesztési régiókkal senki sem elégedett, és bár mindenki tudja, hogy a megoldás a régiótérkép átrajzolása lenne, eddig egyetlen román párt sem mert lépni, nehogy ellenfelei a „magyarveszélyt” kihasználva előnyre tegyenek szert. Az RMDSZ bízik abban, hogy a jelenlegi koalíciós társ mer lépni.

Szőcs Levente

Háromévi uniós tagsága alatt Románia a strukturális alapoknak mindössze a tizedét használta fel. Ez annak ellenére történt, hogy a csatlakozáskor az érintett hatóságok meglehetősen derűlátók voltak. Optimizmusukat mindenekelőtt arra alapozták, hogy az elsők között készült el a román támogatási keretszerződés, amely a nemzeti fejlesztési terv alapján a források felhasználásáról rendelkezik. Ma megállapítható, hogy az akkori lelkesedésből csak a kezdőlépésekre futotta.

December végén a benyújtott projektek értéke három és félszer meghaladta a teljes keretet, sőt a jóváhagyott projektek is felülről súrolta a

támogatás határát. Ezzel szemben a tényleges finanszírozás helyzete rendkívül rossz.

A projektek jóváhagyása csak az első lépés az európai források lehívásában, és innen még jócskán van visszaút. Ezt mi sem igazolja inkább, mint az hogy a finanszírozásra elfogadott projektek teljes értéke már csupán a fele, az elszámolható költség értéke pedig – az előfinanszírozással együtt – mindössze a 10,26 százaléka a Románia számára elkülönített támogatási összegnek.

Rossz felosztás

Az alacsony felhasználási aránynak több oka van, az első a fejlesztési régiók rossz kialakítása. A 315. számú

2004. évi törvényben meghatározott határok túlságosan nagy és túlságosan heterogén régiókat eredményeztek. „... a legtöbb forrást a legfejlettebb/legnagyobb népességű megyék szereztek. (...) A három erdélyi régióban a magyarok lakta megyék jellemzően vesztesek” – összegzi Csutak István egykori integrációs államtitkár az előcsatlakozási alapok lehívásának tapasztalatait 2006 végén megjelent tanulmányában. A RMDSZ szakpolitikusa a diagnózis alapján kezelést javasolt, új régiós felosztást, amely tiszteletben tartaná a célt: a régiókon belüli és az azok közötti egyenlőtlenségek csökkentését. A tanulmány kitér arra is, hogy a jelenlegi régiók „gazdasági, környezeti, méretbeli és nem utolsósorban kulturális különbözősége” gyakorlatilag lehetetlenné teszi az összefüggő, következetes fejlesztési elképzeléseket. A legkiválóbb példaként a szubkárpati Vrancea és a tengerparti Konstanca megyét említette.

Soha senki nem magyarázta meg, hogyan és miért alakultak úgy a fejlesztési régiók határai, ahogyan ma is látjuk. Azonban a több mint egy évtizeddel koráb-

ban kezdődött folyamatra visszatekintve elmondható, hogy arra mindvégig rányomta bélyegét a „magyarveszély”, amelyet a román pártok és a sajtó a Székelyföld régió létrehozásában felfedezni véltek.

A Csutak-féle tanulmány alapján törvénytervezet is készült, amelyet az RMDSZ honatyái tavaly júniusban terjesztettek elő a szenátusban. Eszerint a jelenleginél kisebb, tizenhat régió egyikét a három székely megye alkotná. Az alkotmányos határidő lejártával a dokumentum a napokban átkerült a képviselőházhoz, anélkül hogy a felsőház szavazott volna róla. Az ellenzék és a sajtó egy része a nagyobbik kormánypárt „cinkosságát” sejteti a veszélyesnek titulált tervezet elfogadása mögött.

Nemcsak a méret probléma

A régiók helytelen kialakítása mellett az uniós támogatások felhasználása ellen hat a régiók jogállása is, amelyet úgyszintén a „magyarveszély” alakított.

A regionális fejlesztésről a 315. számú 2004. évi törvény rendelkezik. E szerint a régió

amolyan önkéntes alapon szerveződő, jogi személyiség nélküli – jobb híján – intézmény, amelyet a megyei tanácsok képviselői hoznak létre kölcsönös megállapodás alapján. A régiót a megyei önkormányzatok vezetőiből álló tanács irányítja, hatáskörei meglehetősen korlátozottak, gyakorlatilag hiányoznak.

A hatásköröket úgy alakították ki, hogy elhárítsák a „politikai veszélyt”. A Nagyrománia párti frakcióvezető fogalmazott így a parlamenti vitában, és bár nem fejtette ki, mit ért politikai veszély alatt, mindenki értette. Az ülés jegyzőkönyvének tanúsága szerint Hildegard Puwak integrációs miniszter, a kormány nevében a tervezet előterjesztője biztosította az aggályoskodó honatyát, hogy a régiók fejlesztésével kapcsolatos meghatározó döntések továbbra is Bukarestben születnek – annak ellenére, hogy a törvény elvileg a szubszidiaritásra épül.

Jogi úttorlasz

Szintén elvileg a támogatások útja rendkívül egyszerű, az EU-tól a végfelhasználóig a politika – program – pro-

jekt hármas biztosítja. A politikát az Európai Unió, vagyis a tagországok együttese határozza meg. Ezen a szinten dől el, hogy az uniós költségvetésnek mekkora hányadát fordítják a különböző területekre, mennyi jut a mezőgazdaságra, oktatásra-képzésre stb. A programok kidolgozása a nemzeti hatóságok feladata, és hatékonyságuk abban mérhető le, hogy mennyire „vonzzák” az életképes projekteket. Amint a fentebb idézett adatok mutatják, a vonzás meglehetősen gyenge. Az ok abban keresendő, hogy – noha a törvény elvben a szubszidiaritásra épül – a döntéseket nem az érintettekhez legközelebb eső szinten hozzák, a hatáskörök jelentős része a nemzeti fejlesztési ügynökségnél és az operatív programok lebonyolításával megbízott minisztériumoknál maradt. Az RMDSZ szervezete nem alakítaná át a régiók hatáskörét, talán mert a Szövetség nem akar egyszerre két frontot nyitni. A fejlesztést gátló problémákra ugyanis a végleges megoldást a régiók jogi státusának és az ország területi felosztásának az átalakítása jelentené, ez pedig alkotmánymódosítás nélkül lehetetlen. ◀

Orosz–amerikai érdekellentét Közép-Ázsiában

Tizenötezer katona indított sikeres offenzívát az elmúlt hét végén Afganisztánban. A nemzetközi erőknek sikerült bevenniük az ország déli tartományát, a tálibok főhadiszállását, Helmandot, döntő fordulatot remélve a támadástól. Orosz elemzők mindennek ellenére a Szovjetunió 1979-ben bekövetkezett inváziójára emlékeztetnek.

Gyulay Zoltán

Óvodás gyerekek homokozóbéli vitájaként emlékeznek sokan a Washington és Moszkva közötti diplomáciai szócátára, amely az afganisztáni szovjet invázió miatt következett be. Az Egyesült Államok és a nyugati világ egy része 1980-ban „büntetésből” bojkottálta a moszkvai olimpiát, s bár voltak fogadkozások, hogy a lépést nem követi megtorlás, a Szovjetunió és az akkori „béketábor” zöme (Románia nem) mégis távol maradt 1984-ben Los Angelesből.

Újfajta függőség

Akkoriban óriási felzúdulás követte ezeket a lépéseket, természetesen mindkét oldalon – mára azonban az események csupán a történelemkönyvek lapjait gyarapítják. Nem árt azonban összevetni az akkori híreket (és háttérüket) a maiakkal.

A Kreml doktrínája a múlt század utolsó felében-harmadában azon alapult, hogy az ország integritását nem a saját, hanem az ütközőállamok határain kell megvédeni. Ér-

dekeinek megfelelően – első sorban ott, ahol a NATO-val közvetlen érintkezésbe kerülhetett – „ütközőállamokat” vont be érdekszférájába, és a határokat igyekezett Közép-Ázsiában is mind messzebbre tolni. Ráadásul ez a térség – a már említett Afganisztán mellett Irak és Irán – egyszerűsmind szerves folytatása is a már uralma alá vont tagköztársaságok (Kirgizisztán, Tádzsikisztán, Azerbajdzsán) kőolaj- és földgáz-lelőhelyeinek. Igaz, azóta (1991-ben) a Szovjetunió darabjaira hullott, az adott köztársaságok pedig önállósá válva maguk sáfárgodnak-sáfárgodnának ásványi kincseikkel, legnagyobb vásárlójuk mégis Oroszország. Moszkva pedig egyre több útvonalon juttatja el ezeket a nélkülözhetetlen nyersanyagokat Európába, egészen újfajta függőséget teremtve ezáltal.

Nemzetközi offenzíva

A hét végén a terrorizmus és a drog hazájában megindult offenzívát éppen ezért Moszkvában vegyes érzelmelekkel fogadták. Egyrészt emlékeztetnek saját afganiszt-

táni kalandjuk kudarcára: a Moszkva-barát Babrak Karmal rezsimjének hatalomban tartására 60 ezer katonával kezdtek, utóbb a létszám 120 ezerre emelkedett, 1989-ben mégis dicstelenül vissza kellett vonulniuk. Most a nemzetközi erők 44 országból érkeztek mintegy 85 ezer harcosa küzdött a nem csekély jövedelmeiket máktermelésből, nyers ópium előállításából előteremtő tálibok ellen, akiket mellesleg épp az amerikaiak képeztek ki hajdanán, felkészítve őket a szovjetekkel vívott küzdelemre. (A hírhedt Oszama bin Laden, az al-Kaida láthatatlan vezére is ekkor csatlakozott egy CIA-pénzelte muzulmán szervezethez.) Másfelől a legutóbbi offenzívában ráadásul az amerikaiak és a britek mellett kanadai, dán, francia és észt katonák vettek részt, márpedig ez utóbbi különösen fáj Moszkvának, hiszen a balti ország nem is olyan régen még a Szovjetunió tagköztársasága volt. Harmadjára pedig a helyzetet szeretnék a lehetőségekhez képest önmaguk hasznára fordítani, a szovjet invázió idején ugyanis megannyi af-

Valahol Afganisztánban... Lesznek még forró pillanatok!

gán létesítmény kialakítása is nekik köszönhető. Közülük sok a háború áldozatává vált, és Oroszország abban reménykedik, hogy – versenyzetetés nélkül – megbízást kaphat az újjáépítésükre. Természetesen nyugati pénzen.

Mindemellett a Lukoil orosz olajcég milliárdos szerződést írt alá Irakkal az óriási kiterjedésű West Qurna II. kőolajmező hasznosításáról, a következő öt évben megvalósuló beruházás értéke meghaladja a 3 milliárd eurót (12,5 milliárd lejt). Ennél sokkal figyelemreméltóbb azonban, hogy a közel-keleti és a közép-ázsiai térségben megélnék az olykor titkos, olykor kevésbé titkolt orosz fegyverszállítás, s noha Moszkva

és Teherán viszonya egy januári repülőgép-incidens nyomán lehűlt, az iráni atomprogram megvalósításában is találkozhatunk orosz (tegyük rögvést hozzá: és nem egy nyugat-európai) alkatrészrel, berendezéssel.

Elkendőzött kulcsszavak

Azt tehát nem nehéz leszűrnünk, hogy melyek is a Kreml céljai a térségben. De vajon mit kereshet itt a fél világot segítségül hívó Washington? A Fehér Ház politikája sem sokban különbözik az egykori szovjet doktrínától: idegen földön megvédeni Amerikát a külső veszélytől, a támadásoktól. (Az

igazsághoz híven emlékeztünk meg arról, hogy a szeptember 11-i merénylethez hasonlók annak idején nem érték a Szovjetuniót, viszont követtek el Oroszországgal szemben merényleteket a csecsen háború miatt. Lásd a beszlni iskolában történeteket, a vérengzéssel járó túszszedést és más hasonló eseteket.) A hivatalosan is kimondott cél: a nemzetközi terrorizmus megfékezése.

Am senki se higgyen az önzetlen szép szavaknak, amikor valakik a demokrácia védelméről, nemzetek felszabadításáról, a diktatúra, a terrorizmus, a drogkereskedelem elsőpréről papolnak. A kulcsszó: kőolaj és kőkemény biznisz. ◀

Lap-top

A nap címe. A Román Vasutak vagonjai közveszélyt jelentenek, *Jurnalul național*.

Magyarázat. Ezt mi is tudtuk, a lap vezető anyaga most (riasztó) adatokkal is szolgál. Olyanokkal, amelyekről előre sejtjük, hogy súlyosságuk ellenére még enyhébbek, mint a szomorú valóság. Azt olvasuk például, hogy az üzemben levő vagonok 60 százalékát le kellene cserélni. Nem kellene megfordítani azt a 6-ost?

Kettő, egy, semmi. Rámentünk a *Ziua* honlapjára: semmi, elküld az archívumába. A *Cotidianul* azonban él, csodák csodájára, s rajta egy olyan cikk, amelynek mondanivalójával messzemenően egyetértünk. Cornel Nistorescu arról ír, hogy felelőtlen célok – az „uninominális” után az egykamarás parlament kikényszerítésével – miként veszélyeztetik az ország demokratikus intézményeit. Már az egyéni szavazókörzetes választás (a listás helyett) a „szolgalelkűek seregét hozta helyzetbe, akik készek támogatni bármilyen idiotaságot”. Egyetértünk, azzal a fontos kitételrel, hogy ez az RMDSZ-re nem érvényes. „Ehhez a durva politikai tréfához, amelyet a puliszka pártok nem tudtak kivédeni, hozzáadódott az alkotmány módosításának gondolata. Vagyis az egykamarás parlamenté. A csel bevált. A proletár Románia lendületesen válaszolt. Egy kis erőfeszítéssel és még két-három Băscu-típusú stikával egy referendum nyomán sikerülhet végleg felszámolni Románia parlamentjét.” A cikk utolsó mondata: „Ha az ellenzéki pártok és az RMDSZ beleesnek ebbe a csapdába, és képtelenek megfordítani ezt a propagandisztikus zsonglőrséget, megérdemlik a sorsukat, a románok pedig nyugodtan lemondhatnak róluk is.” Bizony, ez a helyzet, ide jut(tat)ott a végsőkig vitt populizmus és pimasz ostobaság.

A nap áhíre. EBA nyilvános közleményben magyarázta meg, miért mondott az Európai Parlamentben felszólalásakor millió helyett milliárdot: légyipiszok került a szövegbe/re, pont ott. Mindenesetre a szigorú képviselő emiatt elbocsátotta sajtótitkárát és – más okból – a manikűröslányát.

Minden napra egy mondat

„Egy korszaknak akkor van vége, amikor az alapját képező illúziók elpárologtak.” Arthur Miller

Sajtónyelv

Horváth István

Messzire ölni

Eszembe jutott, hogy Péntek azzal szokhat le legjobban az emberévés szörnyűségéről és kannibáli gyomrának vágyairól, ha más húst is megízlel. Tehát egyik reggel magammal vittem az erdőbe.

(...)
Menet közben az árnyékban egy nőstény kecskét pillantottam meg. Mellette feküdt két gidája. Megragadtam Pénteket. Jeleket adtam, hogy ne mozduljon. Aztán vállamhoz kaptam puskámat, lőttem, és megöltem az egyik gidát. Szegény teremtes látta ugyan már, hogy öltem meg távolról ellenségét, a vadat, de mégsem tudta elképzelni, hogy csináltam. Most a lövés valósággal megrendítette. Reszketett és vacogott. Annyira odavolt a csodálkozástól, hogy azt hittem, összeesik. Meg se nézte a gidát, amelyre lőttem, sőt talán észre se vette, hogy megöltem. Saját mellényét tapogatta, hogy nem sebesült-e meg. Úgy látszik feltételezte rólam, hogy meg akarom ölni. Elibém járult, leborult előttem, átölelte térdem, és egy csomó érthetetlen szót mondott. Annyit azonban könnyen kivettem a hangjából, hogy életéért könyörög. Hamarosan sikerült meggyőződnöm, hogy eszem ágában sincs ártalmára lenni. (...) Csodálkozását az indokolta, hogy nem látta, mikor töltöttem meg puskámat. Így tehát azt hitte, hogy halálosan pusztító varázsszer lehet benne, mely egyaránt képes emberek, állatok, madarak megölésére. (...) A puskámat napokig nem merte megérinteni. Mikor egyedül maradt, úgy beszélt hozzám, mintha feleletet várna. Később megtudtam, ilyenkor azt kérte a szörnyű fegyvertől, hogy ne ölje meg őt.

Daniel Defoe: *Robinson Crusoe*. Fordította Vajda Endre

SZELLEMLIDÉZÉS

Ruha teszi?

Amikor a múlt nyáron pár hétig feleségemmel rohantam Párizs utcáit, nagyon hiányzott, hogy egyáltalán nem találtam rá a világváros híres nőideáljára. Aztán rájöttem, hogy a szépségmignon nők, akik férfias barettyük alól kikandikálva libbentek végig az utcákon, a finoman rafinált kacérság bármiből divatdiktáló maradványt fabrikáló tünderei: már csak olvasmány-, fotó-, filmélményeimben léteztek. Helyettük ott voltak viszont százféle náció bőrszínűkre, vallásukra, nyelvi egységükre büszke női. Ez a bábeli tömeg nélkülözötte a negatív bibliai vonzatot, és az „élni és élni hagyni” elvének engedelmességgel civilizáltan együtt létezett-lélegzett. Úgy tűnt, a szokványos kavargás egyszerű részesei azok a muszlim nők is, akik a testüket teljesen fedő-rejtő burqát, a fél- vagy teljes niqábot (fátyol), vagy a hijabot (kendő) viselték. Vallom, hogy nem voltak terroristák. Erősen óvjon az Isten attól, hogy vitába szálljak az európai és nyugati szemlélettel, miszerint ez a viselet jelképezi a tulajdonképpeni rabszolgatartói hímdominanciát, s hogy kultúránk szerint ezek a ruhadarabok sértik az emberi méltóságot, az egyenjogúságot. Ők maguk sem biztos, hogy rajonganak mindezért, de... egyelőre vallás-kultúrájuk része. Azonban a törvényhozási kényszerben szenvedő, francia nemzeti identitást és mindenkori glorie-t védő honatyák a muszlim viselet szabályozását 2004-től próbálgatják, példa erre az iskolai fejkendőhasználat tiltása. A jelenséget vizsgáló parlamenti bizottság javaslatában most az áll, hogy az egész testet takaró ruha viselése tiltott a francia közintézményekben. Gondolom, ez rögtön javítja a betegellátást, a páciens javát szolgálva. A viselésnek jogi következményei nem lennének, de az illetőtől megtagadnák a kért szolgáltatást. Bomba, most nem ülhetnek buszra, vagy lezavarják onnan őket, tán menet közben (?) Amennyiben törvényerővel kap egy ilyen tervezet, joggal merül fel, hogy az a legfőbb francia-állami célt szolgálja-e: a bennszülötté váló bevándorlók vagy azok gyerkeinek a társadalomba való hasznos integrálását. Várható, hogy a muszlim közösség társadalmi beilleszkedését az ilyen ügyek nehezítik, s az integráció vágya helyett szélsőséges reakciók érkeznek. A honos és a „jövemény” hitbéli, kulturális élek fokozatos lecsiszolása, a türelmes együttlétt, az „itt érdemes élni” életérzése helyett a hasonló intézkedések bárhol veszélyesen lázítathatnak az elvakult, amúgy is casus belliket keresgélő guruk kezében. A jövőben így járhatnak a britek, de az olaszok is.

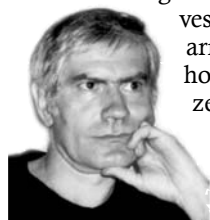

Ady András

A gyűlölködés „logikája”

A napokban egy rasszizmus ellenes konferencián vettem részt, amelynek résztvevőit – az Ausztriában élő világhírű magyar származású értelmiségi, Paul Lendvai nyitólőadásának címét idézve – elsősorban az a kérdés foglalkoztatta: ki, kit és miért gyűlöl Kelet-közép Európában? A „ki?” és „kit?” kérdését végül is sikerült tisztáznunk, de a „miért?” kérdésre, legalábbis érzésem szerint, nem született megnyugtató válasz.

Pedig a kérdés annál is nyugtalanítóbb, mint amilyennek első látásra tűnne. A modern természettudomány egyik legnagyobb horderejű felfedezése azt bizonyítja, hogy az empátia a tükrö-neuronoknak nevezett agysejtek révén (amelyekről már értekeztem ezeken a hasábocon) mindannyiunk genetikai örökségének szerves részét képezi. Agyunk arra van programozva, hogy a másik helyébe képzeljük magunkat. Ha ehhez még ama meggyőződést is hozzáteszünk, miszerint az ember alapvetően racionális lény, azaz hely-

Bíró Béla

zetének, másokhoz fűződő kapcsolatainak ésszerű végiggondolására képes, tudományos szempontból nem az lesz a probléma, hogy miként érthetnők meg egymást, hanem az, hogy miként vagyunk képesek nem megérteni egymást. A kölcsönös megértés, szeretet és együttműködés tehát (amint azt Leibniz vélte) természetes létállapotunk, s a világ, amelyben élünk, csakis minden világok legtökéletesebbike – lehetne. Arra kellene tehát magyarázatot találnunk, hogy – mindennek ellenére! – hogyan lehetséges mégis a félreértés, a gyűlölködés, a gyűlölködés...

A választ amilyen meglepő, annyira egyszerű. A félreértések és gyűlölködés mögött ugyanaz az empátia áll, amely a kölcsönös megértés, szeretet és együttműködés alapja. Az empátiának ugyanis két alapvető változata van. Egyik az, amikor a másik helyébe képzeljük magunkat. Ezt a képességünket működteti a szépirodalom. Kertész Imre, amikor *Sorstalanság* című regényének narrátorául egy olyan fiatalembert választ, aki társadalmi helyzetéből, életkorából és a

koncentrációs tábor atmoszférájából következően képtelen arra, hogy az eseményeket értelmezze, minket készlet arra, hogy azonosá váljunk vele, hogy az események értelmezése során mintegy kölcsönadjuk neki intellektuális képességeinket, élettapasztalatunkat, ismereteinket, s ezzel – a befogadás időtartamára legalább – magunk is zsidóvá váljunk.

Van azonban az empátiának egy másik formája is, amikor nem mi válunk azonosá a másikkal, hanem a saját vágyainkat, indulatainkat, félelmeinket tulajdonítjuk neki. Azért bántjuk őt, mert úgy véljük, bántani akar bennünket. Nem félreértjük, hanem megértjük. Mi ugyanis az ő helyében bántanók azt az embert (azaz önmagunkat), akinek olyan ellenszenvesek vagyunk, mint ő nekünk.

Nos, az empátiának ez a negatív változata válhat a félreértések, a gyűlölködés, a bosszú forrásává. Hétköznapi szóhasználatlalt, a gyűlölködő ember magából indul ki. A nacionalista román, aki azzal vádol bennünket, hogy el akarjuk venni tőle Erdélyt, azért biztos ebben a feltevésében, mert a

Nem azért nem értjük egymást, mert nem ismerjük, hanem azért mert túlságosan is.

Röviden

Autópiaci zuhanás

A legnagyobb esést könyvelhette el európai szinten a romániai autópiac januárban, 84,5 százalékos zsugorodással. Az újonnan beírt gépkocsik száma nem haladta meg a 2100-at – közölte az autógyártók európai szervezetére (ACEA) hivatkozva az *Agerpres*. Húsz év óta először nem a Dacia vezette a rangsort az eladásban, hanem a Volkswagen és a Ford.

Eladják az ANL-lakásokat

Az Országos Lakásügynökség (ANL) által bérbe adott garzonokat 19-től 36 ezer euróig terjedő áron értékesítik, ha a regionális fejlesztési tárca javaslata zöld utat

kap a kormánytól. Elena Udrea (*képünkön*) miniszter szerint három helyett egy éven belül is megvehető lenne a lakás.

Rekord a Barclay's-nél

Állami mentővönlék nélkül ért el a Barclay's üzleti és beruházási bankóriás, a harmadik legnagyobb brit pénzintézet rekordnyereséget: az előzetes adatok szerint tavaly 9,4 milliárd angol font (mintegy 44,5 milliárd lej) bevételre tett szert.

A Valutaalap kezében

Darvas: Bukarest és Budapest megítélése attól függ, teljesítik-e az IMF-feltételeket

Növelné a befektetők bizalmát, ha Magyarországhoz hasonlóan Románia is lemondana az IMF-hitel további részleteiről – mondta az ÜMSZ-nek Darvas Zsolt, az Európai Bizottság kelet-közép-európai szakértője Brüsszelben. Államadósság szempontjából Bukarest sokkal jobban áll Budapestnél, de az infrastruktúra esetében fordított a helyzet.

Gáspár Miklós

► **Románia 1989-ig szinte teljesen kifizette államadósságát, de azóta újra jelentős hitelfelvétel történt. Elrontott valamit az ország?**

– Nehéz helyzetből indult Románia, a piacgazdaságnak még csak a csirája sem létezett, ezért a szerkezeti reformok lassan indultak el. Amikor pedig kezdett kilábalni a rendszerváltás utáni visszaesésből, egy újabb válság következett be. Természetes folyamat, hogy a gazdaság bővülésével a hitelek mennyisége is emelkedik. A legfontosabb, hogy az ország tartsa be az Európai Bizottság és a Nemzetközi Valutaalap (IMF – *a szerk. megj.*) által megkövetelt feltételeket, hogy megkezdődhessen a gazdaság konszolidációja.

► **Képes lesz-e megbirkózni Románia a 19,95 milliárd eurós IMF-es szervezésű hitel terhével?**

– Az IMF által nyújtott hite-

lek sokkal olcsóbbak, mint a piacról elérhető források, így Románia jobban járt, mintha bankoktól vette volna fel a kölcsönt. Az IMF 3-4 százalékos kamatot kér, a piacról felvett hitelek kulcsai 7-8 százalékosak. Románia államadóssága eddig sem volt kiemelkedően nagy (a válság előtt a GDP húsz százaléka), és az Európai Bizottság előrejelzése szerint a válság után sem lesz 35 százaléknál magasabb.

► **Magyarország már bejelentette, hogy nem hívja le a soron következő IMF-hitelrészletet. Követheti Románia a példáját?**

– Jelzésértékű Magyarország döntése: Budapest azt kívánja ezzel közölni, hogy az ország gazdasága stabilizálódott, visszanyerte a piac bizalmát. Hasonló a helyzet Romániában is. Nagymértékben hozzájárulhat a működő tőke beáramlásának újraindulásához, ha egy országban – ahol korábban pénzügyi nehézségek voltak

Darvas Zsolt, az Európai Bizottság kelet-közép-európai szakértője

– nincs szükség az IMF további segítségére.

► **Jelen pillanatban Románia vagy Magyarország van nehezebb helyzetben?**

– Elképzelhető, hogy Magyarországon a költségvetési hiány idén sokkal magasabb lesz, mint amennyit betervezték, így az államadósság tovább nőhet. Magyarország kiszolgáltatottabb, mert egy nyolcvanszázalékos államadósságot tovább növelve elriaszthatja a befektetőket. Romániában még egy-két gyengébb évvel sem lenne sokkal rosszabb a mostani-

alacsonyabb az államadóssága és a költségvetési hiánya. A befektetők is ezeket az adatokat figyelik. Az infrastruktúrával kapcsolatban fordított a helyzet, de ennek fejlesztéséhez pénzre és hatékonyságra, illetve a korrupció visszaszorítására lenne szükség. Egyébként Magyarországon is kétszer annyiba kerül az autópálya-építés, mint Szlovákiában, ezeknek a problémáknak a legyőzése egy nagyon nehéz és hosszantartó folyamat.

► **A munkanélküliség rendkívül negatív hatással van a társadalomra. Képesek lesznek-e ezt a problémát a térség országai rendezni?**

– Az Európai Bizottság tavaly október-novemberi adatai alapján 27 országból csupán hatnak nagyobb a munkanélküliségi rátája, mint Magyarországnak, ahol száz emberből tizenkettő munkanélküli. Románia a tízszeres munkanélküliséggel körülbélül a huszadik helyet foglalja el. Egész Európában katasztrofális méreteket ölt a munkanélküliség. Ez a probléma akkor fog megoldódni, ha újra elindulnak a beruházások és a gazdaság növekedni kezd, amelynek feltétele, hogy a külföldi bizalommal legyen Románia – és ugyanígy Magyarország – irányában. A befektetések egyértelműen attól függenek, hogy Románia mennyire teljesíti az EU és az IMF által megkövetelt kiigazításokat és ajánlásokat. ◀

Ezrek várnak Első házra

Sz. Zs.

► Indulása óta tizennégyezer elbírálásra váró iratcsomó érkezett a kis- és közepes vállalkozások hitelezésével foglalkozó ügynökség Első ház programjára, melyek összege eléri a hatszázmillió eurót – jelentette be tegnap Aurel Șaramet, a hivatal elnöke egy pénzügyi tanácskozáson. Mivel az állami ösztönzőprogram első szakasza február tizenötödikei határidővel lezárult, az utóbbi hetekben napi száznál 130-140-re emelkedett a beérkező kérvények száma.

Bár a kormány ezen a héten vitatja meg, hogy milyen formában és milyen feltételekkel folytatódjon a projekt, eddig már körvonalazódott az Első ház tervezett új kritériumrendszere. Ennek értelmében három kategóriában lehet majd állami hitelgaranciáért folyamodni 2010-ben, a hatszázmillió eurós pénzeszköz erejéig – amint azt korábban Sebastian Vlădescu pénzügyminiszter is megerősítette. Míg a tervek szerint változatlanul (maximum)

A társuló építkezők 75 ezer eurós állami garanciára lennének jogosultak az Első ház keretében. Fotó: archív

hatvanezer euró államilag garantált hitelt kaphatnak azok, akik már meglévő ingatlanokat vennének, hetven ezer eurós összeget igényelhetnek az építkezni vágyók. Ennél is nagyobb, hetvenöt ezer eurós „támogatásban”

részesülhetnek viszont azok, akik társulás útján építenének. Ha a program a sajtóban eddig beharangozott formáját ölti, nem számíthatunk az építkezési-, illetve építőanyag-szektor fellendülésére – fejtette ki Șaramet,

aki a határozat kivárására intett. Derűlátóan tekint ugyanakkor az építkezések ösztönzésére az erdészetek érdekvédelmi szervezete, mely a fakitermelés és ezáltal a munkapiac fellendülését várja az intézkedéstől. ◀

Portugál bankár kerül az EU bankjának az élére

Gyulay Zoltán

► A portugál jegybank kormányzója, Vítor Constancio lehet június 1-jétől az Európai Központi Bank (ECB) új alelnöke – állapodtak meg Brüsszelben az eurózóna 15 tagországának pénzügyminiszterei. A portugál bankszakember a görög Lucas Papademoszt válthatja, akinek május végén jár le a mandátuma. Miután az Európai Unió (EU) mind a 27 pénzügyminisztere jóváhagyta a jelölést, március közepén még az állam- és kormányfőknek is rá kell bólintaniuk, de ez már pusztán formalitás. A váltás pikantériája, hogy a távozó alelnök olyan országból érkezett, amelynek euróvezetési tag-

ságát egyre többen kérdőjelezzik meg, ugyanakkor kijelölt utóda azt a Portugáliát képviseli, ahol a görögökéhez hasonló válsághelyzet kialakulásától tartanak.

Nemzetközi elemzők arra hívják fel a figyelmet, hogy a Constancio személye körül kialakult egyetértés nyomán megnövekedtek a német szövetségi bank elnökének, Axel Webernek az esélyei, hogy jövő év őszén elfoglalhassa az ECB elnöki székét, mivel egy korábbi megállapodás szerint a csúcspozíciókat egyformán osztják el Észak- és Dél-Európa között. Weber egyetlen vetélytársaként az olasz jegybank kormányzója, Mario Draghi jöhet számításba, aki azonban maga is dél-európai. ◀

Lazítottak a deficitcélon

Egy évvel később, 2012-re kell Romániának az államháztartási hiányát a bruttó hazai termékhez (GDP) képest háromszázalékos küszöb alá szorítania – erről döntött az Európai Unió pénzügyminiszterei tanácsa (ECOFIN). Románia mellett a tanács Litvánia esetében is hasonlóan járt el, arra hivatkozva, hogy ezeket az országokat a vártnál súlyosabban érintette.

Szentpál és a romák

Tanár- és rendőrverési botrány tört ki a Maros megyei Kerelőszentpálon

Antal Erika, Parászka Boróka

„Ugye maguk is a tévétől jöttek?” – szegezi riporterrünknek a kérdést a kerelőszentpáli általános iskola közelében egy járókelő, miközben a hét elején kirobbant iskolai verekedés nyomait kutatjuk. A Marosvásárhelytől néhány kilométerre fekvő település hirtelen került az országos figyelem középpontjába: a múlt hét végén egy kollégáját verte meg az egyik helybéli pedagógus az iskola folyosóján, hétfőn ugyanitt, az ügyében eljáró rendőrrel keveredett tettelegességgel fajúló konfliktusba. A román szakos tanári diplomával rendelkező elkövető azt nyilatkozta: a többségében romák lakta faluban roma származása miatt éri súlyos diszkrimináció. A második összetűzésről – nem véletlenül – felvétel is készült, s az bejárta a hazai televízióadókat.

Nem kell a konfliktus

Az iskolában készségesen nyilatkoznak. Pál-Kedei Előd aligazgató elébe megy a kérdéseknek. „Minél hamarabb szeretnénk szabadulni ettől a konfliktustól, a tegnapi már döntött a tanári kar és az iskola vezető tanácsa. Indítványoztuk, hogy a konfliktusba keveredett kollégát helyezték vissza oda, ahova a kinevezése szól, Dózsa György községbe”. Arra a kérdésre, hogy egyáltalán mi lehetett a pénteki, majd a hétfői összetűzés oka, az aligazgató nem tudott egyértelmű választ adni. „A kollégán többekkel konfliktusba keveredett ebben az évben, az ősszel még velem is. Rendszerint azzal érvel, hogy származása miatt éri hátrányos megkülönböztetés, de ha va-

lahol, akkor itt Kerelőszentpálon igazán tiszteletben tartjuk a cigányok jogait, még a helynévtábla is háromnyelvű: román, magyar és roma felirat jelzi a falu nevét. De hogy mi váltotta ki a pénteki konfliktust, azt nem tudja senki” – teszi hozzá az aligazgató, aki pontosabb információért a sértett felé, Diana Florea tanítónőhöz irányít. A törekény alkutú fiatal nő helyettesítő pedagógusként dolgozik az iskolában, és a tettelegesség napján is egyik hiányzó kollégáját pótolta.

„Hadd lássa a világ”

„Teljesen váratlanul ért a pénteki inzultus – meséli a sértett –, a folyosón állított meg Cătălina Domnui tanár-

nő, aki kérdőre vont, hogy hova tartok. Az ötödik osztályba igyekeztem, egy órán át helyettesítettem itt. Kibájt, hogy nekem ehhez nincs képzésem. Összevissza beszélt, hogy menjek vissza az alsó tagozatra, aztán azt kiabálta, hogy menjek vissza a városba, mivel én marosvásárhelyi vagyok. Végül utánam jött az osztályba, a megrémült gyerekek előtt lobogtatta a naplót, és azt mondta, én jogot végeztem, nincs mit keresnem a pedagógusok között. Nem volt mit tennem, elhagytam az osztályt és felhívtam a rendőrséget. A tanáriban ért utol a felbőszült kolléga, és többször arcul ütött. Feljelentést tettem” – összegzi a nehéz nap délutánját Diana Florea. Az esetnek tanúja is

volt, az egyik diák édesanyja, akivel – a pedagógusok értesülései szerint – az elkövető a hétvégén többször konfliktusba keveredett. Ő volt az a szülő, aki hétfő reggelre kihívta az egyik televízióadó munkatársait „hadd lássa a világ, milyen pedagógus dolgozik Kerelőszentpálon”.

Hétfő reggel az iskola előtt két táborra szakadt szülők és egy tévéstáb fogadta az érkezőket: volt, aki az agresszor mellett, volt, aki ellene tüntetett. A kamera előtt fajult odáig a szóváltás, hogy a pénteki támadót megpróbálta elvezetni a helyszínre érkező rendőr. Cătălina Domnui azonban ellenállt: először az egyik, majd a másik fél részéről csattant el egy-egy pofon. Ana Hang, az iskola igazga-

tója kitart amellett, hogy nem érte olyan inzultus a pedagógust, amely igazolná a viselkedését. Arra a kérdésre, hogy érkezett-e panasz a szülők részéről a verekedő tanárnő ellen, nemleges a válasz. „Az állását feltheti –, teszi hozzá Pál-Kedei Előd – többször panaszkodott arra, hogy kollégái el akarják innen marni”.

A „helytelenek”

Az utóbbi hetekben többször lehetett hallani a tanárok leépítéséről szóló kormányzati tervekről, és Kerelőszentpálon láthatólag senki sincs „a helyén”. Az aligazgató egyszerre két községben is szolgálatot teljesít, a sértett tanárnő nem is pedagógus, végzett jogászként talált itt helyettesítő tanári állást. Az elkövető pedig láthatólag mindent megtesz azért, hogy lakhelyén munkát találjon. Indítékairól azonban nem szívesen beszél. Először sms-ben sikerül vele kommunikálnunk, majd telefonon többször ígér személyes találkozót az *Új Magyar Szónak*, végül mégsem jelenik meg. „A feleségemet felzaklatták az események, orvosi kezelésre szorul. És nyilatkozni sem szívesen nyilatkozik, mert amit mi mondunk, azt eddig eltorzította a sajtó, nem akarjuk kitenni magunkat a további sértéseknek – érvel az elkövető helyett a férj – az igazság úgysem fog soha kiderülni”. Pedig három vizsgálat is indult: egy rendőrségi és egy tanfelügyelői a romántanárnő ellen, valamint a rendőrség belső vizsgálata annak kiderítésére, hogy a rendőrnek joga volt-e felpofozni az őt arcul ütő asszonyt. ◀

Elszabadultak az indulatok a szentpáli iskola folyosóján A település helynévtáblája, cigányul is

„Nem etnikai konfliktus”

Haller István romaszakértő szerint nem etnikai konfliktus, ami Szentpálon történt, ugyanis a roma nemzetiségű román szakos tanárnő ellen a kollégái nem azért indítottak eljárást, mert roma származású, hanem azért, mert elfogadhatatlanul viselke-

dett. „A rendőr részéről elcsattant pofon sem azért történt, mert a tanárnő roma, hanem mert a rendőr valószínűleg így szolgáltatott magának igazságot” – szögezte le az *ÚMSZ* megkeresésére az Országos Diszkriminációellenes Tanács tagja.

Eredményes az érettségi

A. E.

► Sikeresnek bizonyult az idei érettségi első két napja az Országos Vizsgaközpont adatai szerint. Hétfőn, tegnap és ma román nyelvből, a hét második felében magyar nyelvből szervezett szóbeli úgynevezett „nyelvi kompetenciát” mérő vizsgák. A részeredmények azt mutatják, hogy a diákok többsége felsőfokon beszéli a román nyelvet. Kitűnő eredményekkel büszkélkedhet Prahova és Ialomița megye, valamint Bukarest. Hargita megyében a vizsgázók kevesebb mint egynegyede közepes minősítést kapott. A tegnapi vizsganapon irodalmi szövegeket és napi sajtóanyagot egyaránt kaptak a románból vizsgázók. A marosvásárhelyi Bolyai Farkas Líceum diákjai szerint a szövegértés volt a tét. „Itt most leginkább a beszédképességet tesztelik, vagyis azt, hogy egy ismeret-

len, vagy kevésbé ismert szöveget mennyire vagyunk képesek értelmezni” – mondta Szabó Kinga érettségiző diák, akinek az a véleménye, hogy a vidéki tanulóknak nehezebb ez a fajta megméretetés. Leginkább azok vannak bajban, akiknek eddig kevés alkalmuk volt románul beszélgetni. A tanárok többsége üdvözlő a nyelvi készségeket felmérő új rendszert. „Nagyon változatos a tematika, az élet szinte minden területét felöleli” – nyilatkozta az *ÚMSZ*-nek a marosvásárhelyi líceum pedagógusa. A vizsga lebonyolítását sokan nehézkeseznek ítélték meg, mert az idei érettségi alatt folyamatos az iskolákban az oktatás. Az első nap több helyről jeleztek szervezési nehézségeket, a második nap azonban már olajozottabban mentek a dolgok. Mától a ki-sebbségi oktatásban résztvevő diákok adnak számot anyanyelvi kompetenciáikról. ◀

Román–magyar jogsimaffia

Gáspár Miklós

► Magyar–román maffia-ügyben nyomoz a kolozsvári korrupcióellenes ügyészség. A nemzetközi büncselekményről hétfőn adott hírt az *Agerpres* hírügynökség: az eddigi adatok szerint Magyarországon jogtalanul szereztek vezetői igazolványt a román állampolgárok.

Papírok euróezrekrért

Az ügyben több olyan személy ellen nyomoznak, akik állítólag több ezer eurót fizettek a dokumentumokért. A rendőrség eddig helyről jeleztek szervezési nehézségeket, a második nap azonban már olajozottabban mentek a dolgok. Mától a ki-sebbségi oktatásban résztvevő diákok adnak számot anyanyelvi kompetenciáikról. ◀

na el. A nyilatkozók szerint a gyanúsítottak Magyarországról törvényes úton szereztek meg a „hajtási engedélyeket”, és a dokumentumokért kifizetett kétezer, esetenként háromezer lej nem más, mint a jogszerű eljárás törvényes ellenértéke. A kolozsvári ügyészség szerint a gyanúsítottak kihasználták azt a magyarországi jogszabályt, amely előírja, hogy bármely külföldi állampolgár szerezhethet gépjárművezetői engedélyt, amennyiben hivatásos fordító van mellette. Ezt a kiskaput használták ki a vállalkozó kedvű vizsgázók, mert – értesüléseink szerint – a fordításban résztvevők nemcsak a nyelvi tolmácsolásban segítettek. A kolozsvári ügyészség arról tájékoztatta lapunkat, hogy a fordító, busás haszon (akár több ezer euró) ellenében, segít

kitölteni a kérdőíveket a jelleltnek, és nemcsak nyelvi segítséget nyújtott, de a vizsgázót a helyes válaszokat illetően is eligazította. Az együttműködés már csak azért is bizarr, mert a jogosítványért folyamodók közül többen még csak írni és olvasni sem tudtak.

Nem tudtak róla

A kolozsvári ügyészség szerint egy teljes bünszövetkezet dolgozott azon, hogy hamis iratok révén olyan állampolgárok juthassanak vezetői engedélyhez Magyarországon, akik ezt Romániában egyáltalán nem kaphatták meg. Az *Agerpres* hírügynökség értesülései szerint a „jogosítvány-maffia” több erdélyi városban is képviseltette magát, az eddigi vizsgálatok szerint több száz személy birtoká-

Röviden

Erőszakos háromszékiek

Kovácsna megyében a konfliktusokat erőszakkal oldják meg az emberek, legalábbis ez derül ki a rendőrség tavalyi statisztikájából. A tegnapi nyilvánosságra hozott adatok szerint 2008-hoz képest tavaly hét százalékkal növekedett a megyében az erőszakos cselekmények száma. Dumitru Ungureanu, a Kovászna Megyei Rendőrség szóvivője arról számolt be, hogy tavaly 440 esetben indítottak büntügyi vizsgálatot erőszakos cselekmények miatt. Kovászna megyében 2009-ben három gyilkosság és két gyilkossági kísérlet történt, melyek többségét a túlzott ital fogyasztás okozta.

Gyanúsak a betegnyugdíjasok

Felülvizsgálják az érvényben lévő betegnyugdíjak elbírálását – közölte tegnap a munkaügyi tárca vezetője. Mihai Șeitan azután nyilatkozott, hogy kiderült, Dâmbovița megyében a betegnyugdíjak negyven százalékát hamis iratok alapján, vagy törvénytelen módon ítélték meg. A miniszter olyan értesülésekre utalt, amelyek szerint az illegálisan rokkant nyugdíjasok egyhavi nyugdíjnak megfelelő csúszópénzt fizettek az orvosoknak, hogy elkerüljék az éves kötelező vizsgálatot.

Robbanás Kolozsváron

Gázrobbanás volt tegnap egy kolozsvári lakásban. A Caransebeș utca 16 szám alatti ingatlanban egy egyedül élő, hatvanéves férfi megsérült meg, a mentők kórházba szállították. A robbanásban a lakás szinte teljesen tönkrement, és a ház előtt parkoló két gépkocsi is megrongálódott.

Mese lett a mesevetélkedő vége

Berecz András volt a díszvendége a hétfő este, gálában csúcsondó Benedek Elek mesemondó versenynek, amelyet a székelyudvarhelyi Művelődési Ház szervezett. A magyarországi mesemondóval előadása előtt beszélgettünk.

Inczefi Tibor

▶ Hány mesét tud Berecz András és hány közülük a magyar népmese?

– Nem tudnám megmondani, hogy hányat tudok. A mese az nem olyan. Nálam az egyik mese beleolvad a másikba, egy-egy mesének variánsai vannak, de én sem tudnám megmondani, hogy most ez az 1A, 1B mese lenne. Javarészt magyar meséket mondok, legendákat, tréfákat, amelyek beleragadnak egy-egy mesébe. Aztán nemcsak hallott, gyűjtött meséket mondok, hanem könyvből tanultakat is, felfrissítve őket, úgy hogy egy kicsit szerzője is vagyok az elmondott szövegeknek. Ez azért lehetséges, mert nem színész vagyok, akit köt a szerző szövege.

▶ Kinek van szüksége a mai rohanó világban mesére?

– Egyre nagyobb szükség van

a mesére és előkerült a poros sarokból ez a műfaj. Gyermek és felnőtt egyaránt szereti. Mert nem úgy van az, ahogy a Grimm testvérek elképzelték, hogy a mese csak a gyermekeknek való. Létezik mese minden korosztály számára: van közöttük világmagyarázat, okító mese, példázat, apokrif biblia. A gondolkodó ember található meg a mesében, mondhatom azt is, hogy egy nép génusza tükröződik benne. Ott vannak például a Mátyás királyról szólók. Hát azokból kiderül, hogy a magyar ember kitől fogad el parancsokat, kit fogad el feljebbvalójának. Hogy a felnőttek ne szeretnék? Van olyan mese, amelyik kimondottan felnőtteknek való, gyermekek meg sem értik, olyan csavaros dolgok vannak bennük. Igaz, hogy ma az üzletember nem ér rá mesét hallgatni, de ha véletlenül találkozik vele, ráérez.

A szerző felvétele

A mesemondó története

Berecz András énekes és mesemondó 1957-ben született Budapesten. Festőnek és jogásznak készült, de énekesként vált ismertté és népszerűvé, miután volt már fuvagó és útkarbantartó segédmunkás is. Néprajzi tanulmányokat folytat és Magyarországon, de a Felvidéken, Erdélyben, Moldvában is gyűjt dalokat, meséket, tréfá-

kat. Lemezek, könyvek és filmek örökítik meg előadó tevékenységét. 1985-ben kapja meg a Népművészet Ifjú Mestere díjat, ezt követik a Magyar Művészetért díj, a Magyar Köztársasági Arany Érdemkereszt kitüntetés, 2001-ben a Magyar Örökség díj, 2003-ban a Március 15. díj, majd az Alternatív Kossuth-díj és 2005-ben a Prima díj.

▶ Sorvad-e, vagy élő műfaj a mese, olyan értelemben, hogy él-e még a mesemondók ajkán?

– Mondhatjuk, hogy sorvad, amennyiben egyre kevesebb a mesemondásra való alkalom, ahogy kihalnak a mesefák, a tréfamondók, azok, akik a háborús történeteket elmesélték. De maradtak és vannak olyanok, akik mint sziget a felejtés óceánjában, megőrizték a nyelv izeit, a népi fordulatokat, a mesélés hagyományát és tudományát.

▶ A társadalom periferiáján találjuk a mai mesemondókat?

– Nem a szegénység a meghatározó ebben, de nyilván a pásztoromberek többszörösét tudják annak, mint mások. A mese ott maradt meg, ahol a közösségi élet is megmaradt. Nyugatra menve egyre kevesebb a mese, ugye, ott a pásztor is Mercedesen jár, bár ez

is durva általánosítás. A német nép nem hagyományörző, de nem tudhatjuk, hogy esetleg a volgai németeknél nem található-e még valami.

▶ Hogy látja a jövőjét ennek a műfajnak?

– Jó kérdés. Nem látok a jövőbe. Az én dolgom, és a mi dolgunk, értem itt azokat, akik a mesemondó versenyeket szervezik, hogy átadjuk a fiataloknak azt, amit mi is örököltünk. De hogy ez kell-e nekik, az már egy más kérdés, az az ő problémájuk.

▶ Végül is mit tanul az ember a meséből? Mert amikor én társaságban azzal hozok elő, hogy a jó elnyeri a jutalmát és a rossz a büntetését, rendszerint ki-nevetnek.

– Optimizmust, bizakodást lehet tanulni. Hányan jöttek haza az I. és a II. világháborúból, orosz hadifogságból, vesztett csatából, hányan érkeztek haza üres házbá vagy leégett lakásba – győztes történetekkel? – Mi történt? – Hogy volt? Kérdezték tőlük. Nagyot nyeltek és tréfás történeteket mondtak. Mert ha valakinek bánata van, akkor nem nyomom még mélyebbre a fejét, hanem próbálok felemelni, próbálok lelket önteni belé.

HIRDETÉS

Az **RMDSZ** és a Szomszédnéni bemutatja

7.

ERDÉLYI HUMOR FESZTIVAL

www.humorfeszt.ro

Ha vicces és eredeti vagy, jó az előadókészséged, jelentkezz március 10-ig egy 5 perces humoros dumával, paródiával, jelenettel, és a tied lehet az **1000 RON** értékű fődíj.

Jelentkezni a verseny@humorfeszt.ro címen vagy a 0740-888864 telefonszámon lehet.

Médiapartner: **új magyar szó**

Pénzhiány a művészet útjában

ÚMSZ

▶ Utolsó, harmadik szakaszához érkezett a Nagyváradi Állami Színház felújítása. Tíz éve szepítik az épületet, amely otthont ad a román és a magyar társulatnak is, de még bizonytalan, hogy mikorra fejeződnek be a munkálatok. Jelenleg az évszázados ajtókat festik újra a Makórol érkezett munkások. A nézőtér feletti stukkókat újraaranyozták, most a lámpatesteket restaurálják, és közben festik a folyosót. A dumatv.hu értesülése szerint azért húzódik a befejezés, mert a munkálatokra – a rendelkezésre álló pénztől függően – szakaszonként írták ki a versenytárgyalást. Pafka Ernő építész a második szakasz munkálatait ille-

tően sajtótájékoztatót kiegészítette, le kellett tisztítaniuk a falakat, ezt követően jött a festés és az aranyozás. Az utolsó szakaszban többek között felújítják az asztalosmunkákat, kicserélik a függönyöket, a tapétát, a bútorokat, lefestik a folyosók falait és mellékhelyiségeket alakítanak ki mozgássérült személyek részére.

„Még itt, a nagyteremben sincs megoldva a tapétázás, a padlószőnyeg és a bútorok, ezt meg kell oldani” – nyilatkozta a *Duna TV*-nek Jakabfy László építésvezető.

Az ehhez szükséges egymillió eurót (megközelítőleg 4,11 millió lejt) nem tudni, mikorra teremtik elő. A magyar társulat ebben az évadban kamaraszínházzá zsu-

gorodott. Az előadásokat a színpadon, a leengedett vasfüggöny mögött, nyolcvan fős közönség előtt tartják. Próbálni viszont ott nem is lehet, mert délelőttönként dolgoznak a munkások.

„Nyilván a nézők számára is érintette, csökkent az utolsó évben, az idén is csökkenni látszik. Ez egy részét annak tudható be, hogy nyilván nem tudunk komfortélményt biztosítani” – mondta Dimény Levente, a Szigligeti Ede Társulat igazgatója.

A felújítás finanszírozása a megyei tanácstól a városi önkormányzathoz került. Azt szeretnék, hogy októberben, a színház felépítésének századik évfordulóját ne ilyen áldatlan körülmények között ünnepeljék. ◀

Az utolsó szakaszban többek között felújítják az asztalosmunkákat és a bútorokat

Antiszemita a Berlinálén?

Antiszemitizmussal vádolják A fiatal harcos portréját. A Romániában keltezett petíció nem érte el célját, filmet továbbra is vetítik a 60. Berlinálén.

Farkas István

► Constantin Popescu *Portretul luptătorului la tinerețe* (A fiatal harcos portréja) című filmjének nyílt levélben kérte a betiltását több romániai szervezet. A 60. Berlini Nemzetközi Filmfesztiválon vetített filmet azért kritizálják és kéri a vetítésének a megszüntetését, mert szerintük a film főszereplője tagja volt a vasgárdista Légionárius Mozgalomnak. A 2006-ban elhunyt Ion Gavrilă Ogoranu kommunizmusellenes partizán életéből ihletett film vetítéseinek a betiltását többek között Marco Maximilian Katz, az Antiszemi-

tizmus Elleni Romániai Monitorizálási Központ (MCA) igazgatója és Alexandru Florian, az Elie Wiesel Romániai Holokausztot Vizsgáló Országos Intézet igazgatója is.

Levegőbe vádolnak?

Marco Maximilian Katz az ÜMSZ megkeresésére válaszában válaszolt. „Nem láttam a filmet, viszont láttam egy, az MCA-hoz nagyon közel álló munkatársunk, akiben maximálisan megbízunk” – válaszolta arra a kérdésre, hogy mint a petíció aláírója látta-e Popescu filmjét, amelyet még nem mutatnak be Romániában. Ennek ellenére a fesztivál szervezőinek eljuttatott nyílt levélben ez áll: „Ezennel az Önök tudomására hozzuk, hogy a film főszereplője, Ion Gavrilă-Ogoranu a Légionárius Mozgalom tagja volt. Ezt a szervezetet fasiszta, antiszemita és rasszista ideológiák alapján szervezték. (...) A román törvénykezés tiltja az olyan egyének vagy szervezetek népszerűsítését, amelyek a fasiszmusnak, a

rasszizmusnak a hívei”. Lapunk azon kérdésére, hogy – ha már a film berlini vetítését nem tudták megakadályozni – tervezik a romániai premier bojkottálását, Marco Katz elmondta, hogy amikor aktuális lesz, mindenképp elemezni fogják a kérdést.

Popescu védekezik

„A film fikciós alkotás, és így is kell kezelni. Azaz nem lehet számon kérni rajta dokumentarista elemeket. Mellesleg pedig addig nem tárgyalhatunk erről az egész ügyről, amíg maguk a vádlók nem látták a filmet” – védekezett enyhén ironikusan a Berlinben tartózkodó rendező, aki felhívta vádlói figyelmét, hogy Ogoranu többször szerepelt már Romániában színházban, filmszínházban, tévében, – többek a TVR *A fájdalom emlékirata* című műsorában – anélkül, hogy bárki is tiltakozott volna ellene. „Nem akarom, hogy félreértsenek. Filmem nem hagiográfia, a benne szereplő emberek számomra nem angyalok. Én bemutatom az egyes emberek

tetteit, de ez nem jelenti azt, hogy egyet is értek azzal, amit ők csináltak” – zárta „védőbeszédét” a rendező.

A film műsoron marad

Annak ellenére, hogy *A fiatal harcos portréja* nem versenyfilm, a petíció címzettjei: Dieter Kosslick fesztiváligazgató és Werner Herzog, a zsűri elnöke. Bernd Bruder, aki a 60. Berlini Nemzetközi Filmfesztivál Fórum szekciójának Délkelet-Európából származó filmjeiért felel, hangsúlyozta, hogy meglátása szerint *A fiatal harcos portréja* semmilyen olyan mozzanatot, eszmét nem tartalmaz, amely miatt be kellene tiltani annak berlini vetítését. „Azt viszont nem tartom kizártnak, hogy egy román történész nem talál benne olyan elemeket, melyek kérdéseket vethetnek fel” – összegzett Bruder. Annak ellenére, hogy már a vasárnap esti román partin előtérbe került a film betiltásának ügye, amint azt a szekció felelőse kiemelte, betiltására nem fog sor kerülni. ◀

Száz szó

Hat négyzetcentis telkeket árul Detroitban egy férfi. Elég olcsón adja: mindössze egy négyzetcenthesek, azaz 2,54 centi az oldaluk hossza. Így bő 6 négyzetcenti földhöz jut egy vevő Detroit keleti felén. Összesen 10 ezer telek eladó, hatszáz vevő már akadt. Volt, aki megelégedett egyvel a még hangyáknak is szükséges parcellákból, volt, aki valóságos telekspekulációba kezdett és ezret vett, így 6 négyzetméternyi földje lett. Az eladó – egy 28 éves férfi – a sajtónak elmondta, hogy a vevők között akadt, aki picinyke házat tervez építeni nanotelkére. Külön kérésre, felárért az eladó területi autonómiát is kínál a reménybeli kuncsaf-toknak.

(szücs el)

Röviden

Lemondott az MTV cégvezetője

Lemondott a Magyar Televízióban betöltött cégvezetői tisztségéről Bednárk Imre. Döntését személyes okokkal indokolta, de hírigazgatói posztját változatlanul megtartja. Bednárk Imre azt is közölte: szóban már tájékoztatta döntéséről Czeglédi Lászlót, az MTV tulajdonosi jogait gyakorló kuratórium elnökét és Medveczky Balázst, az MTV ügyvezető alelnökét, de – mint hozzátette – a lemondás hivatalos benyújtása előtt arról nem kívánt mást értesíteni.

Depardieu túl fehér Dumasnak

Bár a kritika egébe emelte Gérard Depardieu legújabb alakítását a *L'Autre Dumas* (A másik Dumas, rendezte: Safy Nebbou) című film címszerepében, színészbőrű közéleti emberek és jogvédő szervezetek szerint lett volna megfelelőbb – színészbőrű – színész is a legendás író szerepére. A polémiát Audrey Pulvar népszerű színészbőrű televíziós újságíró, robbantotta ki, aki szomorúnak nevezte, hogy a film produceri nem színészbőrű színészt választottak a színészbőrű Dumas szerepére.

Elhunyt Gareth Wigan

Életének 78. évében elhunyt, a Columbia TriStar Pictures egykori alelnöke, Gareth Wigan. A Foxnál és a Columbiánál olyan kultfilmek születését segítette, mint a *Csillagok háborúja*, *A nyolcadik utas: a Halál*, Coppola *Drakulája*, a *Tigris és sárkány*. Gareth Wigan úgynökként kezdte a filmes karrierjét Nagy-Britanniában, az 50-es években, miután lediplomázott Oxfordban. Az ügyfelei között volt többek között Richard Lester, a *Superman* 2-3. és a 70-es évek *Három testőr*-filmjeinek rendezője. A 70-es évek végén Kaliforniába költözött, és a 20th Century Foxnál lett executive producer, ahol olyan sikerfilmek megszületésében segített, mint az első *Csillagok háborúja*, a 79-es *Mindhalálig zene* és *A nyolcadik utas: a Halál*.

A démoni Jackó is Vatikánkedvenc

ÜMSZ

► Miután a Szentszék félhivatalos újságja, a *L'Osservatore Romano* tavaly a *Harry Potter* és a *Gyűrűk ura* című filmeket ajánlotta híveinek – idén pedig semmitmondó és túlságosan szentimentális jellege miatt kifejezetten elítélte James Cameron *Avatar*-ját – a napokban megjelentette azoknak a pop-rock albumoknak a toplistáját, melyeket nyugodt lelkiismerettel hallgathatnak a hívők. A vatikáni napilap két szerzője, Giuseppe Fiorentino és Gaetano Vallini szerint a „jó zenéhez vezető út” olyan lemezekhez vezet el, mint Paul Simon 1986-os *Graceland* vagy Carlos Santana *Supernatural* (2005) című lemezének dallamai.

A könnyűzenei top tízes lista első helyén a Beatles 1966-os *Revolver* című albuma áll, melyet David Crosby első szólóalbuma, az *If I could only remember my name* (1971) és a Pink Floyd: *The dark side of the moon* (1973) korongja követnek.

A '82-ben zombibőrbe bújt Michael Jackson is átmenőt kapott a Vatikántól

De ezek mellett ajánlott a tavaly nyáron elhunyt Michael Jackson 1982-es *Thrillere* is, mely, mint ahogy a *The Times* című lap felrója a *L'Osservatore Romanonak*: az album címadó dalának videoklippjében zombivá változott énekest szerepeltet, aki ördögi lényekkel táncol. U2: *Achtung baby-je* (1991) és az Oasis: (What's the story) *Morning glory?* (1995) című albuma is.

A listán furcsamód nem szerepel Bob Dylan neve, aki 1997-ben II. János Pál pápának is énekelt. A toplista összeállítói szerint ennek oka, hogy miután keresztény lett, elkezdte azt hinni, hogy költészete messianisztikus.

XVI. Benedek pápa azonban bevallotta, hogy ő egyik toplistást sem hallgatja, igazi kedvencei Mozart és Bach, és elődével ellentétben nem szereti a jelenkor énekesit. A katolikus egyház feje elítéli a szentmise közbeni gitározást, mondván: „a liturgia szövege nem színházi textus, az oltár pedig nem színpad”. ◀

A szenátus és a sajtó

Péter Árpád

► Nem kapnak többé nyomtatott újságot a Parlament Felsőházának tagjai – döntötték el tegnap a szenátus vezetői. A szenátorok ezért a költségvetési megszorítások miatt csak egy, a Parlament Főtitkársága által összeállított sajtószemléből informálódhatnak. A lapok csak a szenátus elnökéhez, illetve a parlamenti pártokhoz jutnak el. „A szenátus rendelkezésére álló szűkös költségvetés miatt, a nyomtatott sajtótermékek beszerzésére szánt összeg körülbelül 200 ezer lej, nem engedhetjük meg azt, hogy minden egyes szenátor rendelkezésére bocsássunk minden lapot. A szenátorok ezért minden reggel nyolc órakor, a napirendjükhöz csatolva fogják megkapni az aznap megjelent lapok szemléjét is” – áll a Ioan Chelaru ház-nagy által közzétett nyilatkozatban. A közlemény még kiterjed egy internetes honlap létesítésére is, amelyre minden szenátornak egyenként fel lehetne vezetni a költségeit. „A szenátus az átláthatóság miatt döntött így, azért, hogy így mindenki könnyedén leellenőrizhesse az utazásoknak, a kiszállásoknak, a szenátori iroda fenntartási költségeinek stb. eloszlását” – olvasható a nyilatkozatban. ◀

► Apróhirdetés

Eladó családi ház Marosfőn a 369 szám alatt, 900m²-es területtel. Ár: 30.000 euró. Tel: 0741/131 076; 0722/301 150.

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.
Postacím: 014820 București, Piața Presei Libere nr.1,
O.P. 33, C.P. 17
* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

CSÜTÖRTÖK
2010. február 18.

A nap filmjei

PRO TV, 14.00
Dobszóló

Devon Miles, a tehetséges dobos ösztöndíjat kap az atlantai egyetemre. Az intézmény az utóbbi években rendre alulmaradt a nagy versenyeken, pedig nagy a tét: a nyertes felléphet az országos televízióban. Dr. Lee, a zenekar igazgatója azt reméli, hogy a rebellis Devon majd friss stílust hoz a csapatba, az idősebbek azonban nem örülnek annyira az új tehetségnek, és megpróbálják megszegényíteni.

film+, 18.35
Férjhez mész, mert azt mondtam!

Daphne Wilder három lány büszke édesanyja, irántuk érzett szeretete nem ismer határokat. Maggie pszichológusként dolgozik, Mae szemtelen és szexis, Milly pedig légyapárként vonzza magához a férfiakat. Daphne tudja ezt és ezért elhatározza, hogy megakadályozza legkisebb gyermekét abban, hogy ugyanazokat a hibákat kövesse el, mint ő. Össze akarja hozni lányát a tökéletes férfival.

TV2, 22.20
Mr. Balhé

Harry szeretetreméltó ember, azonban van egy nagy hibája: mindent kétszer vagy háromszor megismétel. A gyerekeket imádja, és a gyerekek is őt. Vannak azonban olyan emberek, akik a saját hasznuk érdekében feláldozzák a gyönyörű környezetben lévő gyermekparadicsomot. Ilyen terve van Jeffrey-nek is, aki az üdülőt át szeretné alakítani. Jeffrey jegyese azonban a gyerekek szeretetét választja.

KOSSUTH RÁDIÓ

7.00 180 perc 9.00 Hírek 10.00 Napközben 12.05 A Hely 12.30 Vendég a háznál 13.01 Déli harangszó 13.30 Magánhangzó 14.04 Rádiószínház 14.30 Tanúim leszték 15.05 Arcvonalok 15.35 Tér-idő 16.00 Közelről 17.15 Zöldövezet 18.30 Krónika 19.03 Közéleti ütköző 19.15 Magánhangzó 19.30 Határok nélkül 20.00 Hírek 20.50 Jó éjszakát 21.00 Hírek 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap történetei 23.00 Krónika

BUKARESTI RÁDIÓ

BUKARESTI RÁDIÓ magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 EU információs magazin

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradó, Hívtívágó, Komolyzenei vetélkedő, Orvosi tanácsadó 13.00 Híradás, Zenei üzenetek 14.00 Délutáni váltás 16.00 Híradás, Sport, Rádióújság 17.20 Benézünk hozzátok 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hangoló 9.50 Hírek, műsorismertetés 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek 16.15 Rejtett világok 17.00 Nap-óra 17.30 Rockmalom

DUNA TV

7.00 Hattól Nyolcig
9.00 Térkép - Reggel
9.40 Lélek Boulevard
10.30 Szülőszoba
11.30 Család-barát
12.30 Kívánságkosár
15.00 Híradó
15.10 Kikötő - Friss
15.20 Magyar elsők
15.35 Pannóniától a csillagokig
16.35 Az arany hatalma
17.25 Miért éppen Magyarország?
18.00 Zorro (kalandfilmsor.)
18.25 Térkép - Integrációs magazin
19.00 Híradó, Időjárás-jelentés
19.35 Mese
20.00 Külvárosi rendőrök (olasz filmsor.)
20.55 Dunaszökítés - Antitoksó
21.50 Mama (magyar kisjáték.)
22.05 Kicsi Angyal, merre jársz?
23.40 Közbeszéd - Aktuális háttérműsor
0.00 Váltó - Gazdasági Híradó
0.15 A csapat (filmdráma)
1.15 Kikötő - Friss (ism.)
1.25 Vers
1.30 Himnusz
1.35 Híradó - 18:00 (ism.)
1.40 Térkép (ism.)

TVR 1

7.00 Téli Olimpiai Játékok - Vancouver 2010
9.40 Hírek, Sport, Időjárás-jelentés
10.10 Szerelmes Don Juan (argentin filmsorozat)
11.15 Labdarúgás: UEFA Champions League
12.05 A mágius szem
12.45 Titkok a palotában (filmsorozat)
14.00 Hírek, időjárás-jelentés
14.45 Eurovision 2010
14.50 Olimpiai info
15.00 Teleshopping
15.30 Akzente - német nyelvű műsor
16.55 Téli Olimpiai Játékok - Vancouver 2010
18.00 Jocker és Loto 5/40 sorsolás
18.25 Titkok a palotában (koreai filmsor.)
19.40 Olimpiai info
19.50 Sport
20.00 Hírek, időjárás-jelentés
21.10 Téli Olimpiai Játékok - Vancouver 2010
22.00 Téli Olimpiai Játékok - Jégkorong: AEÁ - Norvégia
0.30 Hírek, Sport, Időjárás-jelentés
0.45 Tilos FM

VIASAT 3

9.50 Halálbiztos diagnózis 10.40 Gyilkos sorok (am. sor.) 11.35 Smallville 12.20 A férfi fán terem 13.10 A nagy házalakítás 14.05 Mutasd a ruhádat! 15.10 Nyomtalanul 16.45 Miami helyszínelők 17.35 A férfi fán terem 18.25 Mutasd a ruhádat! 19.30 A nagy házalakítás 21.30 Miami helyszínelők 23.10 New York-i helyszínelők (krimisorozat)

m1

6.50 Ma Reggel
10.00 Téli Olimpia 2010 - Vancouver
13.01 Híradó délben
13.15 Időjárás-jelentés, Sport hírek
13.30 Kárpát Expressz
14.00 Szomszédok (sor.)
14.35 Slovenski Utrinki - Szlovén nyelvű nemzetiségi magazin
15.05 Együtt - Velünk élő kisebbségek
15.35 Téli Olimpia 2010 - Vancouver (ism.)
18.15 Körzeti híradó
18.25 Hírek
18.35 McLeod lányai (ausztrál sor.)
19.25 A palota ékköve (dél-kor. sor.)
20.30 Híradó este
20.50 Sport hírek
20.55 Időjárás-jelentés
21.00 Kassza - Közéleti vitaműsor
21.55 Téli Olimpia 2010 - Vancouver
0.35 Az Este - Csütörtök
1.05 Prizma
1.20 Hírek - Időjárás-jelentés
1.25 Memento (ism.)
1.35 Téli Olimpia 2010 - Vancouver
3.05 Prizma (ism.)
3.22 Műsorszünet

TVR 2

7.30 Természet és kaland (ism.)
8.10 Amerikai nagybácsi 2 (vígjátéksorozat)
10.10 A gitárok ideje
11.30 Hírek, Sport, időjárás-jelentés
12.00 Csodák (filmsorozat)
12.30 Hírek, Sport, időjárás-jelentés
12.45 Divathírek
13.45 Győztesek
14.00 Téli Olimpiai Játékok - Vancouver 2010 - Gyorskorcsolya
15.00 Téli Olimpiai Játékok - Szánkó
16.00 Téli Olimpiai Játékok - Snowboard
17.00 Téli Olimpiai Játékok - Gyorskorcsolya
17.55 UEFA Champions League (ism.)
18.45 Csodák (sorozat)
19.15 Francia kezdőknek (német-francia vígjáték, 2006)
21.00 Sikerkép - szórakoztató műsor
21.30 A térképen túl
22.00 Hírek, Sport, időjárás-jelentés
23.00 Téli Olimpiai Játékok - Vancouver 2010 - Biatlon
0.45 Győztesek (ism.)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek
10.00 Sport.ro Hírek
11.05 Sport.ro Hírek
13.00 Sport.ro Hírek
13.05 Fogadás a félelemmel 14.05 Külön kiadás 16.00 Külön kiadás - Örülj a labdarúgásnak
17.00 Sport.ro Hírek
19.00 Információ Europa League 20.05 Fogadás a félelemmel 21.00 Sport.ro Hírek 22.00 Wrestling PPV Royal Rumble 0.00 Külön kiadás - Örülj a labdarúgásnak

m2

6.45 Téli Olimpia 2010 - Vancouver
10.00 Spirski Ekran
10.25 Unser Bildschirm
10.55 Connect with English
12.05 Négyszázézer nap
12.30 Átjáró
13.01 Híróra
13.30 Kárpát Expressz
13.55 Záróra
15.10 Vizsgálat, lépj be!
15.40 Világörökségeink (magyar ism. sor.)
16.05 Magyar retro
17.00 Benyoszk Móric és a malgások földje
17.30 Balett ABC Henriettel (magyar dok. sorozat)
17.45 Ez történt ma reggel
19.25 Marci (rajzf. sorozat)
19.45 Téli Olimpia 2010 - Vancouver
22.00 Híradó este
22.20 Sport hírek
22.23 Időjárás-jelentés
22.25 Tűzvonalban (magyar sor.)
23.15 Záróra
0.45 Bűvölet (olasz tévéfilm sor.)
1.40 Tűzvonalban (magyar filmsor.)
2.30 Vizsgálat, lépj be!
2.55 Jelképtár (magyar ism. sor.)

PRO TV

6.00 Happy Hour (szórakoztató műsor, ism.)
7.00 ProTV hírek, sport, időjárás-jelentés
9.55 Könyvbemutató
10.00 La Bamba (amerikai zenés dráma, 1987, ism.)
12.00 Fiala és nyugtalan (amerikai sorozat)
13.00 ProTV hírek, sport, időjárás-jelentés
14.00 Dobszóló (amerikai zenés vígjáték, 2002)
16.00 Fiala és nyugtalan (amerikai filmsor.)
17.00 ProTV hírek, sport, időjárás-jelentés
17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor
19.00 ProTV hírek, sport, időjárás-jelentés
20.00 Europa League: Ajax - Juventus
22.00 Europa League: Liverpool - Urziceni
0.00 Chuck (am. filmsor., ism.)
1.00 Pro Motor
2.00 Mi történik, doktor úr? (ism.)

ACASĂ

9.15 Kaméleonok (sor.)
10.30 Szerelmek (filmsor.) 11.45 Életképek (filmsor.) 14.30 Aniela (filmsor.) 15.30 Elrabolt sorsok (filmsor.) 16.30 Szegény Mária (sor.) 17.30 Igaz történetek 18.30 A szerelem nevében (filmsor.) 19.30 Kaméleonok (filmsor.) 20.30 Aniela (filmsor.) 21.30 India (filmsor.) 22.30 Éjszakai történetek 23.30 Terra Nostra (filmsor.)

RTL KLUB

6.30 Top Shop
7.00 Reggeli Ébresztőshow
11.05 Top Shop
13.00 RTL Klub Híradó - Déli kiadás
13.10 Hívj! Játsszon! Nyerjen!
14.30 Fél kettő - Magazin a legjobb történetekkel
15.35 Bohókák nyomozás (am. akció-víg.)
17.20 Rubi, az elbűvölő szörnyeteg (mex. filmsor.)
18.20 Mónika - A kibeszélőshow
19.30 RTL Klub Híradó - Esti kiadás
20.05 Vacsoracsata - Gasztroreality
21.05 Fókusz - Közszolgálati magazin
21.40 Barátok közt (magyar tévéfilm sor.)
Közben: RTL-hírek
22.20 Legyen Ön is Milliomos - Fábry Sándorral és híres vendégeivel!
0.10 Házon kívül - Heti magazine
0.45 Európai idő - EU-magazin
1.05 Alias (akciófilm-sor.)
2.00 Reflektor - Sztármagazin
2.15 Infománia
2.35 Műsorszünet

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport, időjárás-jelentés
8.00 Jó reggelt Razvanal és Danival
10.00 Sajtószemle Mircea Badeavval
11.00 Lassie (amerikai-kanadai filmsor.)
12.00 Sheena (amerikai kalandsor.)
13.00 Híradó, Sport, időjárás-jelentés
14.00 Kegyvesztettek (francia-amerikai-angol-olasz filmdráma, 1994, utolsó rész)
16.00 Híradó, Sport, időjárás-jelentés
17.00 Közvetlen hozzáférés Madalin Ionescuval
19.00 Híradó, Sport, időjárás-jelentés
20.30 Lila élet
22.30 Híradó, Sport, időjárás-jelentés - Andreea Berecleanu és Andrei Zaharescu
23.30 Dan Capatos szórakoztató műsora
0.45 Még mindig Bruce-nak hívnak - Furfangos kungfu-mester (amerikai akció-vígjáték, 1987)

FILM+

8.20 Tűzhányó New Yorkban (katasztrófa f.)
10.00 Televíziós vásárlás 13.30 A végső visszszámítás (kalandfilm)
15.30 Ki a faszagyerek? (német-amerikai akció-víg.)
16.55 Mindent bele, fiúk! 18.35 Férjhez mész, mert azt mondtam!
20.30 Holtak hálóójában (thriller) 22.10 Holtak napja (horror) 23.45 Stephen King: Kárhóztak 1.35 Gyilkos kobold (horror)

TV2

7.00 Segíts magadon!
7.25 Tények Reggel - Hír-magazin
8.00 Mokka - A TV2 reggeli magazinműsora
10.00 Stahl konyhája
10.10 Babapercek
10.20 Telekvíz - Telefonos játék
11.30 Teleshop
12.45 A Wendell Baker balhé (am. vígjáték)
14.20 Kvíz - Telefonos játék
15.50 Dokk (am. filmsor.)
16.20 Charly, majom a családban (német filmsor.)
17.20 Bűbajos boszorkák (amerikai filmsor.)
18.20 Joshi Bharat (talk show)
19.30 Tények Hírműsor
20.05 Hal a tortán - Vendégtároló valóság-show
21.10 Jóban Rosszban (magyar filmsor.)
22.20 Mr. Balhé (am. vígj.)
0.05 Agy-kontroll (amerikai tévéfilm sor.)
1.05 Tények Este - Hírműsor
1.35 EZO.TV
2.25 GSG 9 - Az elit kommandó
3.15 Segíts magadon!
4.15 Műsorszünet

PRIMA TV

6.00 Aki tud, az nyer (ism.)
7.00 Kandikamera (ism.)
7.30 Viharsólymok (filmsor., ism.)
8.20 Sport Florentínával (sportműsor)
8.30 Teleshopping
9.00 Halál! hullák (kanadai-amerikai vígjátéksorozat)
10.30 Gyermekműsor
12.30 Teleshopping
13.00 Kandikamera
13.30 Teleshopping
14.00 Medium (filmsor.)
15.00 Hipnózis - az ész játéka
16.00 A Rózsaszín Párduc bosszúja (angol-amerikai vígjáték, 1978)
18.00 Hírek, sport, időjárás-jelentés
19.00 Fókusz Sport
19.30 A cseresznye a tortán (reality show)
20.30 Mondeni Show
22.00 Focus Monden (ism.)
22.30 Lököttek (sor.)
23.15 Medium (sor.)
0.15 Gyilkos számok (sor.)
1.00 Halál! hullák (kanadai-amerikai vígjátéksorozat, ism.)

KANAL D

7.00 A szív dala (sor.)
8.00 Anyaszületet (sor.)
10.00 Menyet az anyának 12.30 Hírek 13.00 Egy új sors (sor.) 15.00 Mondd mennyibe kerül 16.00 Terrefere Bahmuval (show) 18.30 Hírek 19.30 Menyet anyának 20.15 Amerika kedvencei (amerikai romantikus vígjáték, 2001) 22.15 Vészjelek (amerikai horror, 2003) 0.15 Az utolsó szekta (kanadai horror, 2006)

HÍR TV

7.00 Paletta (ism.)
7.30 Lapzártá (ism.)
8.00 Híradó
9.05 Rájátszás (ism.)
10.05 Keresztmetszet (ism.)
Riportmagazin
11.05 BBC Click (ism.)
A BBC informatikai magazinja
11.30 Negyedik (ism.)
12.05 Vonalban Interaktív politikai show-műsor
13.00 Déli híradó
13.30 Hungarorama, Közvetlen ajánlat
14.05 Lapzártá (ism.)
14.30 Paletta (ism.)
15.05 Széles út (ism.)
15.30 GyógyHír (ism.)
Egészségügyi magazin
16.05 Vetítő (ism.)
17.05 Arcok a liftben (ism.)
17.30 Paletta (ism.)
18.00 Híradó
18.30 Soroló - A vidék magazinja
19.05 Vonalban Interaktív politikai show-műsor
20.00 Híradó
21.05 Rájátszás
22.00 Híradó 21
22.35 Lapzártá
23.05 Sziluett (ism.)
0.05 BBC Híradó (ism.)
0.30 A vidék magazinja

DISCOVERY

7.00 Amcsi motorok
8.00 Végzetes másodpercek
9.00 Hogyan készült?
10.00 Piszkos munkák - Szűnyogirtó
11.00 Miami Ink - Tetoválók
12.00 X-Machines - A szupergépek
13.00 Hogyan csinálják?
14.00 A túlélés törvényei - Románia
15.00 Ötödik sebesség
16.00 Hogyan készült - Tűzoltó-berendezés / Fánk
17.00 Állítólág... - Kalozok
18.00 Újjáépítők
19.00 Töréspont (ism. sor.) - Termostát
20.00 A túlélés törvényei - Törökország
21.00 Hogyan készült?
22.00 Hogyan csinálják?
22.30 Tönkre vágva - Helikopteres favágás
23.30 Amerikai favágók - Nagy fogy... nagy gond
0.30 Miami alvilág
1.30 Bűnös vagy ártatlan?
2.30 Amcsi motorok - Dryvit motor

HALLMARK

9.00 Kisvárosi gyilkosságok 11.00 Ne szólj szám... (amerikai filmdráma)
13.00 McLeod lányai (sorozat) 14.00 Amy-nek ítélve (filmsorozat) 15.00 Kisvárosi gyilkosságok 17.00 Rejtélyes hétvége (amerikai krimi) 19.00 Amy-nek ítélve (am. filmsor.) 20.00 Nyughatatlan Jordan 21.00 A médium (amerikai krimisor.) 22.00 A múlt vétki (filmdráma) 0.00 Halálos talány (thriller)

Február 17., szerda

Az év 8. hete, eltelt 48 nap, hátravan 317 nap

Ma **Donát** nevű olvasóinkat köszöntjük. A Donát a latin Donatus név rövidülése, jelentése: (az Úrtól) ajándékozott. Holnap **Bernadett** napja van.

Évforduló

- 1673-ban halt meg Molière (er. Jean-Baptiste Poquelin), francia drámaíró, színész.
- 1867-ben Egyiptomban megnyitották a Suez-csatornát.

Vicc

Két rendőr Egyiptomba utazik. Azt mondja egyik: – A feleségem azt kérte, hogy vigyek neki krokodilbőr cipőt. – Jó, holnap elmegyünk a Nílushoz, lövünk egy pár krokodilt. Másnap egyik krokodilt lövik a másik után. Egy idő múlva megszólal az egyik rendőr: – Na, még egy utolsót lelövök, de ha ennek se lesz a lábán cipő, nem tu-

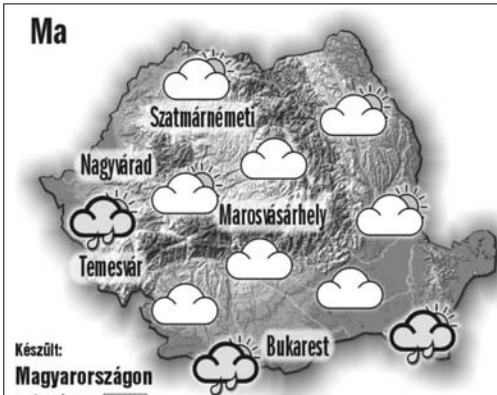
dom, mit viszek az aszszonyoknak.

Recept

Színes saláta

Hozzávalók: 1-1 kis fej jég-saláta, római saláta, 1 cékla, 2 sárgarépa, 10 centi kígyóborka, 1 paprika, 10 dkg mogyoró, 10 dkg dió; **az öntethez:** 3 dl natúr joghurt, 1 dl olívaolaj, 3 ek. akácméz, só, bors.

Elkészítése: A salátákat levelekre szedjük, megmossuk, lecsepegtetjük, és lasskára tépkedve salátástálba tesszük. A céklát meg a répát meghámozzuk, majd az uborkával és a paprikával együtt vékony csíkokra metéljük. Hozzáadjuk a salátákhoz, megszórjuk a durvára vagdalt mogyoróval és a dióval. Az öntethez a natúr joghurtot az olívaolajjal elkeverjük, majd akácmézzel, sóval, borsal ízesítjük. Tálaláskor az előkészített salátát lazán összeforgatjuk, tálkákba szedjük, és meglocsoljuk a mézes öntettel. Hidegen kínáljuk.

Készült: **Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál**

Túlnyomóan borult idő lesz, csupán néha szakadozik fel a felhőzet. Déllebbre elszórtan előfordul kisebb eső, zápor élénk szél kíséretében. A ködfoltok délelőtt megszűnnek. Napközben viszonylag enyhe idő lesz.

A következő napok időjárása

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	napsütés felhőkkel 7°C	1°C
Brassó	felhős idő várható 5°C	0°C
Bukarest	felhős idő várható 6°C	1°C
Csiksereda	felhős idő várható 5°C	-2°C
Kolozsvár	borongós idő várható 6°C	1°C
Marosvásárhely	felhős idő várható 7°C	0°C
Nagyvárád	esőre, záporokra számíthatunk 8°C	2°C
Szatmárnémeti	napsütés felhőkkel 6°C	0°C
Temesvár	felhős idő várható 8°C	2°C

Munkalátogatás

Horváth István

Gondolatjel

Visky István rovata

Mindnyájan ugyanazon ég alatt élünk, de mégsem egyforma a látóköriünk. A fölöttünk levő égboltozat talán azért is görbe, gömb alakú, hogy egyformán tudjon borulni minden emberre. Ennek ellenére az emberek nem egyforma módon látják a látóhatár nyújtotta távlatokat. Azért nem, mert nem egyformán tartják a fejüket. Látó-

körünk és az általunk belátható távolság ugyanis attól függ, hogy milyen magasra emeljük a tekintetünket. Ne hibáztassuk az életet azokért a dolgokért, amelyeket azért nem látunk, mert nem merjük felemelni a fejünket. A nagy távolságok belátásához nagy bátorság kell, mert a felemelt fejet jobban éri a vihar. A széles látókörnél árva van.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)
Többen felfigyelnek munkájára, így jobb megbízásokat kap, ami több bérrel jár. Párkapcsolatában boldogságot jelez bolygója.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)
Jobban felfigyelnek tehetségére, szakmai tudására. Magánélet terén lépjen túl a régi, kellemetlen eseményeken.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)
Engedjen meg magának egy kisebb utazást, mert új környezetben sokkal gyorsabban regenerálódik.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)
Kapcsolatai, mindenekelőtt párkapcsolatának dilemmái foglalkoztatják. Amit most nem sikerül kiderítenie, az örökre homályban marad.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)
Az Oroszlán-jegyűnek hétmértődes csizmára lesz szüksége, hogy farsang idején lépést tartson a sokféle társasági eseményen, kihívásokkal.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)
Összpontosítson a valóban fontos céljaira, és megkaphatja az élettől, amire vágyik, úgy a

magánéletben, mint a munkahelyén.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)
Helyreállíthatja a régi, harmonikus viszonyt egyik rokonával, ha hajlandó megnyílni előtte és feltárja valóságos énjét.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)
Lehet, hogy irányítgatnia kell valakit, akinek meggyőződése, hogy mindent ő tud a legjobban.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)
Unalmában felfedezhet valamilyen könyvet, amiben arra buzdítják, hogy táplálkozzon egészségesen, és mozogjon sokat.

BAK (XII. 22.–I. 20.)
Jókedvet és szerencsés ötleteket jeleznek a bolygók. Bárhol is jelenik meg, az érdeklődés központjába kerül.

VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)
Magánéletében a pénz kerül központi helyre, ami vitaforrás is lehet. Legyen türelmes – kitartása és szorgalma rövidesen meghozza gyümölcsét.

HALAK (II. 20.–III. 20.)
Szeretne minél nagyobb sikert elérni, de nem mer, vagy nem is akar kockáztatni. A bolygók pedig jó eséllyel kecsegtetik. Legyen több önbizalma!

***	NEMSO-KARA	MÉZGA GEZA FIA	ROVAR FEJLŐ-DÉSI SZAKASZA	KIHAGYÁS (RÓV.)	ARAB ÁLLAM	TÉL ELEJEI	***	HALOGAT	KÖNYVADOMÁNY
							SZÓVAL?		
CSEN-DESIT							KÖL-CSÖNBE ADOTT		
NEVÉVEL HITELESIT						JOB... MÓRICZ ZS. RENYÉ			
TAKAR-MÁNY-NÖVÉNY									
ADVOKÁT (RÓV.)				ÉGÉS-TERMÉK ADAG					
KABÁTOT FELSEGÍT					BEC. KELEMEN KÁRTYA-SZIN				
FRANCIA ARANY			HIBÁZTAT SÁMUEL A BIB-LIÁBAN				FÉLSZI! TAVASZI HÓNAP (RÓV.)		
SZEKUN-DUM		MEZŐGAZ-DASÁGI MŰVELET ALÁ							
KÉZJE-GYÉVEL ELLÁTÓ							RÉSZBEN CSAP-NIVALÓ! DEHOGY!		
CSAK-HAMAR									

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Bíró Béla, Lokodi Imre, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális), Bogdán Tibor (Hátér), Darvas Beáta (Kultúra), Nagy Vajda Zsuzsanna (Gazdaság), Turós-Jakab László, Vásárhelyi-Nyemec Réka (Sport), Farkas István (Média), Orosz Anna (Életmód), Szonda Szabolcs (Szinkép)

Olvasószerkesztők:
Osváth Annamária, Bíró Vitus

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582 (Kolozsvár), Totka László – 0770-101571 (Nagyvárád), Horváth István – 0788-822442 (Csiksereda), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Csibi Márta – 0749-462069 (Gyergyószentmiklós), Kánya Gyöngyvér – +36 20 532 8751 (Budapest), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Fleischer Hilda – 0788-715712 (Bukarest), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Miháiteanu Albert

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Adminisztrációs igazgató:
Szentiványi Márta

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739, Erdős Lajos – 0741-424094 (Gyergyó), Gyurka Lajos – 0788-488740 (Harghita), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Logtanácsos:
Czedly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), a Rodipet-kirendeltségeknél, pénztalvánnyal (mandat postal) közvetlenül a szerkesztőségnek és előfizetés-szervezőinknek. Forgalmazza a Rodipet és magánterjesztők.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

A Romániai Pédányzám-auditáló Hivatal (BRAT) tagja

MEDIAPARTNEREK

Sláger Rádió
fm 105.9
A tegnap legnagyobb slágerei, a ma legfrissebb hírei

Kolozsvári rádió
www.radiocluj.ro
95,6 MHz
909, 1593 kHz
Prima Rádió
87,9 MHz

rtm
MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ
98.9 FM

Paprika rádió
fülön csíp
95,1 fm

agnus
RADIO 88.3 fm
naponta 03-08 és 12-15,
csütörtökön 19-23 óra között
a világhálón:
www.agnusradio.ro

r.a.d.i.o
88 f M

Vancouver: Kína megtörte az oroszok hegemoniáját

Olimpia

Hírösszefoglaló

▶ A harmadik versenynap után Svájc állt a vancouveri téli olimpia összesített éremtáblázatának élére, miután hétfő éjjel két aranyérmet is begyűjtött. Először a férfi alpesi sízők köréből elhalasztott lesiklósármánának végén ünnepelhetek, miután Didier Défago maga mögé utasította a norvég Aksel Lund Svindalt és az amerikai Bode Millert. Svájci sportoló utoljára 1988-ban, Calgaryban nyert aranyérmet lesiklásban, Pirmin Zurbriggen révén. Dragoș Stăicu feladni kényszerült a viadalt. A hétfői második – összességében immár a harmadik – helvét elsőséget a férfi sífutónál jegyezték, a 15 km-es szabad stílusú számban Dario Cologna győzött az olasz Pietro Piller-Cottrier és a cseh Lukáš Bauer előtt. A nők 10 km-es távján a svéd Charlotte Kallás diadalmaskodott. Sífutásban magyarországi sportolók is érdekeltek voltak, Tagscherer Zoltán 81. lett a 95 fős mezőnyben, míg a kétgyermekes anyuka, Viczián Vera három riválisát előzte meg, és a 75. lett. A romániai versenyzők előkelőbb helyen zártak, hiszen Paul Pepene a 37., Petrică Hogiu pedig az 57. lett, míg György Mónika 43-ként ért célba.

A háromszoros világbajnok kínai Sen Hszüe, Csao Hung-po kínai duó műkorcsolyában szerzett aranyérme egyben sporttörténeti fordulópont is, hiszen végre sikerült megtörni az 1964

óta tartó szovjet–orosz hegemoniát a sportágban. Amúgy legutóbb arra is csak 1960-ban volt precedens, hogy az olimpián oroszok jutottak még a dobogóra se férjen fel műkorcsolyában. A kínaiak amúgy az ezüstérmet is megkaparintották, hiszen a második helyen a Pang Csing–Tong Csien-páros végzett. Harmadik helyen a német

Aliona Savchenko, Robin Szolkowy páros zárt.

A férfi hódesszkások krosszversenyében címzés történt, hiszen a 33 éves Seth Wescott ezúttal sem talált legyőzőre. A tengerentúli sportoló négy évvel ezelőtt, a versenyszám olimpiai debütálásakor szerezte meg az első aranyérmét. Ezúttal a második helyen a kana-

dai Mike Robertson, míg a harmadikon a francia Tony Ramoin végzett.

A férfi gyorskorcsolyázók 500 méteres távjának döntőjét mintegy másfél óras kényszerűnet zavarta meg, mivel a jégfelújító gépek elromlottak. Az aranyérmet végül a 21. születésnapját ünneplő dél-koreai Mo Te Bum szerezte meg, két japán sportoló, Nagasima és Kato előtt.

A női jégkorongozók csoportkörében Kanada 10-1-re legyőzte a svájciakat, míg Svédország Szlovákiát múlta felül 6-2-re, így az A-csoportban már az utolsó forduló előtt eldőlt, hogy a címvedő juharlevelesek és a svédek jutnak tovább az elődöntőbe.

A tegnapi döntők az időeltolódás miatt ismét csak lapzártánk után kezdődtek, míg ma hét versenyszámban osztanak érmeket. Sífutásban a nőknél és a férfiaknál is a sprintversenyt rendezik, alpesi síben a női lesiklás szerepel a programban, Miklós Edittel a mezőnyben, gyorskorcsolyában a férfiak 1000 méteres száma lesz, rövidpályás gyorskorcsolyában a női 500 méter döntőjét rendezik, míg a szánkósok párosban vívnak meg, a hódesszkásoknál pedig a férfi félcső finálja lesz. A férfi jégkorongtorán Finnország–Fehéroroszország és Csehország–Szlovákia összecsapások lesznek. Folytatódnak a curlingesek viadalai is, köztük ismét pályára lép a várandós Kristie Moore. A kanadai sportoló immár a hatodik hónapban van, de bevallása szerint teljesen jól érzi magát, és bár azt még nem tudja, hogy fia lesz-e vagy lánya, azt igen, hogy ő is curlingezni fog. ◀

A Sen Hszüe–Csao Hung-po műkorcsolyapáros aranyérmet szerzett az olimpián

Nem hazudtak és ismét halasztottak Kolozsváron

Kosárlabda

Turós–Jakab László

▶ A bukaresti sportorvosi intézet (CNMS) vizsgálatai megerősítették a kolozsvári diagnózisokat a hét sérült kolozsvári kosárlabdázóval kapcsolatban. Sőt, a CNMS-nél kiderült, hogy Zoran Krsztanovicnak is figyelemre méltó egészségügyi gondjai vannak, de miután az U-Mobitelco vezetősége őt nem írta fel a nevezetes listára, az ő sérülése nem képezte újrapróbálást tárgyát.

A fővárosban, a kolozsvárinál minőségibb berendezések teljes mértékben igazolták Stemate orvosnő diagnózisait, a hivatalos, írásbeli közleményt tegnapra ígérte a CNMS: az U-Mobitelconak a CS Otopeni elleni bajnoki mérkőzésének halasztását kérő beadványában David Lawrence, Branko Csucs, Mihai Silvășan, Florin Munteanu, Ionuț Mocanu, Andrei Bercean és Nicolae Foalea neve szerepelt. Közülük az első három játékos a kezdő ötös tagja, Lawrence pedig éppenséggel inszalag-szaka-

dást szenvedett a cseh Mlekarná Miltra Novy Jicin elleni, kolozsvári CEBL-döntő nyolcadik percében. Az Otopeni azonban, mint ismert, nehezményezte, hogy a tervezett találkozó előtt alig negyvennyolc órával lett törölve az összecsapás, és csalással vádolta meg a Szamos-partiakat.

A kolozsvári küldöttség vesztesége hétfn, kevéssel éjjel előtt fejeződött be, miután, műszaki gondok miatt, a repülőgép tervezettnél pár órával később szállt fel. Emiatt az U-Mobitelco a mai, a Gladiator elleni helyi rangadót is elhalasztotta, erről a „gladiátorok” honlapja már hétfőn beszámolt. Így a kolozsvári csapatok immár két-két elhalasztott bajnoki mérkőzésnél tartanak, az U-Mobitelco az Otopeni, a BC Gladiator pedig a Temesvár elleni meccset kell majd pótolja. A BC Gladiator–U-Mobitelco találkozó március másodikán lesz. A 22. forduló többi mérkőzését viszont ma lejátsszák. A párosítás: Otopeni–Nagyvárad, Medgyes–Ploiești, Bukaresti CSM–Pitești, Brassó–Steaua, Marosvásárhely–Nagyszeben, Dinamo–Rovinari, Craiova–Temesvár. ◀

Másodosztályból válogatva

Kézilabda

ÚMSZ

▶ Meglepetést okozott Radu Voina, Románia női kézilabda-válogatottjának szövetségi kapitánya, mivel két másodosztályban szereplő játékost is meghívott az Eb-selejtezőre készülő keretébe. Andreea Cruceanu és Daniela Strat a Bukaresti CSM együttesét erősíti, és most részt vehet a trikolórokkal a Franciaországban esedékes felkészülési mérkőzéseken. Voina szeretné pihentetni több alapemberét is a Râmnicu Vâlcea-i Oltchimtól, illetve néhány új kézilabdázót akar letesztelni. A CSM-ek mellett a keretben Mihaela Smedescu (Oltchim) és Mihalea Ialomiteanu (Déva) kapusok, valamint Nicoleta Dincă, Florina Bărsan, Magda

Paraschiv, Simona Vintilă (Kolozsvár), Georgiana Coadăleată (Zilah), Clara Vădineanu, Patricia Vizitiu (Oltchim), Carmen Cartaș (Déva), Florina Zamfir (Konstanca), Ada Moldovan (Brăila), Adriana Țăcalie (Galac) és Geiger Melinda (Nagybánya) szerepel majd. A gyülekezőt február 22-én tartják, majd két napos izvorani-i felkészülés után Franciaországban játszanak a világbajnoki döntős gallokkal. Idei első tétmérkőzését csak március végén játssza a válogatott, amikor is Ukrajnával csap össze a 2010-es Európa-bajnokság selejtezőjében. Eddig mindkét alakulat veretlen az I-csoportban.

Tegnap amúgy kisorsolták a női európai klubtornák negyedöntőinek párosítását, ám ebben a szakaszban már nincs romániai érdekltség. ◀

Pótolnak a bajnokságban

Bepótolják ma, a múlt hétfői 16. fordulóból elhalasztott Temesvári Poli–Steaua (16 óra, *DigiSport*) és a Székelyudvarhelyi KC–Brassó (18 óra) mérkőzéseket az élvonalbeli férfi kézilabda-bajnokságban. A találkozókat a bukarestiek és a hargitaiak európai kupaszereplése miatt napolták el. Ugyancsak ma rendezik a Konstanca–Suceava (11 óra) összecsapást is, amelyet a most hétfői, 17. fordulón jegyeznek majd.

Röviden

Képernyőn a nyolcaddöntő

A román közszolgálati televízió 1-es csatornája élőben közvetíti a ma este 21.45 órakor kezdődő Bayern München–Fiorentina mérkőzést a labdarúgó Bajnokok Ligája nyolcaddöntőjében. A játéknapp másik összecsapását Portugáliában játsszák, ahol az Arsenal lesz a Porto vendége.

Újabb fejezet a bíróvitában

Noha a bírói testület több alkalommal is kijelentette, immár csak hazai sípmesterek lesznek a Liga I-ben, az élvonalbeli labdarúgó-bajnokság öt élcsapata, a Temesvári FC, az Urziceni, a Vaslui, a Dinamo és a Steaua továbbra is külföldi játékvezetőket szeretne a rangadókra hívni. Erre egyre kevesebb az esély, különösen miután Mircea Sandu, a Román Labdarúgó-szövetség (FRF) elnöke sem pártolja az ötletet. Az Európai Labdarúgó-szövetség (UEFA) bírói testületének vezetője, Angel Maria Villar pedig hivatalos levelet küldött neki, amelyben a romániai bírók szakértelmét és felkészültségét méltatja, és megtiltja, hogy külföldi sípmesterek irányítsanak bajnoki találkozót Romániában.

Csányi kerül az MLSZ élére?

A *Népszava* értesülései szerint a Magyar Labdarúgó-szövetség (MLSZ) február 27-i rendkívüli közgyűlésén felvetődhet, hogy Csányi Sándor, az OTP Bank elnök-vezérigazgatója legyen a szervezet új elnöke, a távozását korábban bejelentő Kisteleki István helyett. A magyarországi napilap tegnapi számában arról írt, hogy sokan remélik, hogy Csányi ezúttal elvállalja a tisztséget.

Összegyűlnek a Kemény-legények

Kijelölte tizenkilenc fős keretét Kemény Dénes, a magyar férfi vízilabda-válogatott szövetségi kapitánya a Volvo Kupára. A felkészülést hétfőn kezdik meg, és ismét szerepel a csapatban a sérülésből felépült háromszoros olimpiai bajnok kapus, Szécsi Zoltán, valamint a tavaly novemberi edzőtáborozásra már meghívott, balkezes Vámos Márton. Hétfő este Miskolcon felkészülési mérkőzést játszanak Kanadával, majd a hagyományos Volvo Kupán – amelyet ezúttal Hódmezővásárhelyen rendeznek – Ausztrália, az Egyesült Államok és ismét Kanada lesz az ellenfél.

Talma nem tesztelhetett Jerezben

A rendkívül rossz időjárás miatt elmaradt Talmácsi Gábor hétfői és keddi tesztelése a spanyolországi Jerezben. A gyorsaságimotoros-világbajnokságban szereplő magyar pilóta és csapata továbbutazott Barcelonába, ahol mátol pntekig tart a tesztelés.

Elfogatóparancs a kerékpáros ellen

Nemzetközi elfogatóparancsot adtak ki Floyd Landis ellen. Az amerikai kerékpáros azzal gyanúsítják, hogy betört a Francia Doppingellenes Ügynökség számítógépes adatbázisába. Pierre Bordry, az ügynökség vezetője hétfőn arról számolt be, hogy Thomas Cassuto bíró január 28-án adta ki az elfogatóparancsot a 34 éves sportoló ellen. Landis a 2006-os Tour de France 17. szakasza után produkált pozitív mintát, szervezetében túl magas volt a tesztoszteronszint. Emiatt a körversenyen szerzett aranyérmét elvették és kétévvel eltiltással sújtották.

Pontot mentett a Honvéd

A találkozó utolsó percében szerzett góllal mentett pontot a Honvéd labdarúgócsapata a Ligakupa középdöntőjének első fordulójában. Az A-csoportban szereplő budapestiek 1-1 arányú döntetlent értek el a vendég Nyíregyháza ellen.